

lambda

3€

SEXILI

Persones del col·lectiu LGTBIQ se senten obligades a marxar a un altre lloc de residència per poder viure de manera lliure i oberta la pròpia orientació sexual o identitat de gènere.

LA TORTURA FINAL: CAMPS DE CONCENTRACIÓ LGTBIQ

Un mite? Una exageració?
Una realitat que no volem
creure que és certa? Parlem
dels camps d'internament gai
actuals i passats.

Entrevista a
Xavier Florensa
“LA XARXA SAI
VOL PREVENIR
EL SEXILI”

Entrevista a Jordi Petit
“LA GENERACIÓ DEL
SEXILI VA ESTAR
PERSEGUIDA
PER TOTES BANDES:
SOCIAL, FAMILIAR,
RELIGIOSA I POLICIAL”

T'INTERESSA LA POLÍTICA?
L'ECONOMIA? **CONNECTA'T**

iQUIOSC.cat

Tot el que t'interessa, ho trobaràs a iQUIOSC.cat

iQUIOSC.cat és el quiosc digital amb la més àmplia oferta de mitjans de comunicació en català. Diaris, revistes, premsa comarcal de pagament i gratuïta al teu abast a www.iquiosc.cat

Descarrega't l'aplicació gratuïta* al teu mòbil o tauleta i emporta't amb tu més de 200 publicacions per llegir quan vulguis i on vulguis.

Els mitjans del país t'ho posen fàcil, fes-te d'**iQUIOSC.cat**

*App disponible per iPad/iPhone (iOS6 o superior) i Android (4.1 o superior)

lambda

Número 93

HIVERN 2024. Tercera època.

Editor: Casal Lambda.

Codirectors: Javier Domínguez, Abel Lacruz.

Equip de redacció: Josep Barjuan, Laura Barroso, Ian Bermúdez, Vicent Canet, Javier Domínguez, Carla Elías, Laura González Tejedor, Àlex Hermoso, Abel Lacruz, Sílvia Morell, Carles Quesada, Víctor Ruiz Novel, Carlos Sanandrés, José Gil Rincón.

Persones col·laboradores: Ignasi Blanch, Jordi Samsó.

Correcció: Susanna Àlvarez, Laura Barroso, Josep Pujol.

Entitats col·laboradores: APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en Català), Centre de Documentació Armand de Fluvià, Centre LGTBI de Barcelona, Llibreria Antinous.

Disseny i maquetació: Hector Aspano.

Impressió: Saxoprint.

Dipòsit legal: B-42790-86

ISBN 0214-7890

lambda és una publicació del Casal Lambda.

lambda és la revista degana LGTBIQ dels Països Catalans i de l'Estat Espanyol.

lambda no comparteix necessàriament les opinions dels col·laboradors i de les col·laboradores expressades en els articles.

lambda agraïeix rebre col·laboracions dels lectors/es. Ens podeu enviar les vostres propostes a través de correu electrònic a revista@lambdaweb.org

Carrer del Comte Borrell, 22
08015 Barcelona

Tel.: 938 80 51 11

Contacte i publicitat: revista@lambdaweb.org

www.lambda.cat

Facebook: @CasalLambda

Twitter: @CasalLambda

Instagram: @casal_lambda

Lambda es reinventa a Internet amb un nou i atractiu disseny web, amb articles molt més fàcils de cercar, llegir i compartir.
WWW.REVISTA.LAMBDA.CAT

LA REVISTA LAMBDA, EN LÍNIA AMB EL MÓN ACTUAL

Si una cosa ha sabut fer la revista *Lambda* des dels seus orígens al 1978 és adaptar-se als temps, sempre amb l'empenta que les voluntàries i els voluntaris de redacció, disseny gràfic, il·lustració, correcció ortogràfica, fotografia o distribució hi han posat. Ara *Lambda* també es reinventa a Internet: deixa de ser un document PDF per oferir un nou i atractiu disseny web, amb articles molt més fàcils de cercar, llegir i compartir. No us la perdeu: www.revista.lambda.cat.

A les següents pàgines reflexionem, entre d'altres temes, sobre el sexili: l'obligació que sent una persona LGTBIQ de marxar a un altre lloc de residència per poder viure de manera lliure i oberta la pròpia orientació sexual o identitat de gènere. I per fer-ho revisem tant els motius del sexili com un recurs per prevenir-lo: la Xarxa SAI. Una eina contra la discriminació o la violència present a bona part del territori català sobre la qual parlem amb en Xavier Florensa, director general de Polítiques Públiques LGBTI+ del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

Perquè els temps canvien i hem de dir un no clar i rotund al sexili, a la persecució i als camps de concentració. Esperem que aquest número 93 sigui del vostre interès i que amb la nova pàgina web de la revista us faciliti encara més l'accés als continguts de *Lambda*.

Javier Domínguez i Abel Lacruz, codirectors de *Lambda*.

Lambda pertany a l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El Casal Lambda és una associació sense ànim de lucre, fundada l'any 1976, que treballa per la inclusió del fet homosexual en la nostra societat.

El Casal Lambda és membre del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i del Consell de la Joventut de Barcelona.

El Casal Lambda és una entitat amb conveni amb l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

Participa al Casal Lambda!

Participa a les activitats

El Casal Lambda organitza activitats culturals i lúdiques prou diverses com per a que tothom pugui trobar-ne alguna d'interès.

Des de xerrades, debats i presentacions de llibres dins el marc; els divendres al Casal. Fins a la Mostra de Cinema Fire!! Però també visites culturals a exposicions o indrets destacats a sortides de muntanya senderistes i excursions. Sense oblidar tallers, festes i exposicions. I de manera puntual cursos de llenguatge de signes, tallers de ball i projeccions del Festival d'Eurovisió i si teniu esperit d'artista podeu concursar al Festigailesbià.

Segur que alguna d'elles encaixarà amb el què t'agrada. També trobaràs dies de reunions per a cadascun dels grups; joves, dones, tardor, bisexuals, sords, joves tutti frutti i més... De tot plegat en trobaràs informació a l'agenda mensual, al web i a les xarxes.

Participa com a voluntari/a

Totes les activitats i serveis del Casal són possibles gràcies a la col·laboració del voluntariat.

Pots ser de molta utilitat a: Servei d'Informació i atenció personal, Servei d'Acol·liment, Centre de Documentació, Revista Lambda, Assessoria Jurídica i Assessoria Educativa.

Però també proposant i desenvolupant activitats, tallers i xerrades de tota mena. Igual prefereixes reservar-te uns dies a l'any i ajudar a desenvolupar la Mostra de Cinema Fire!!

Hi ha moltes maneres de col·laborar que et faran sentir part del nostre projecte i que et donaran una oportunitat de formació i d'enriquiment personal. Anima't i participa!

Participa com a soci/a

Ser soci o sòcia et dona la possibilitat de participar en les decisions importants. Per altra banda, implica un compromís amb una entitat històrica que continua lluitant contra l'homofòbia des de l'any 1976.

El suport econòmic dels nostres socis i sòcies és fonamental pel manteniment del Casal Lambda i dels serveis que s'ofereixen.

Hi ha diverses quotes i formes de pagament d'acord amb les possibilitats de cadascú; des d'una quota jove fins a la quota familiar.

Associar-se també et dona avantatges. Tant a les activitats i serveis del Casal Lambda com a diversos locals i establiments. També rebràs la revista Lambda puntualment al teu domicili. Per totes aquestes raons no ho dubtis i associa't!

M'agradaria col·laborar en

☐ Acol·liment/Suport	☐ Comiss. d'Educació	☐ Activitats
☐ Informació	☐ Manteniment	☐ Altres.....
☐ Documentació	☐ Mostra de Cinema	
☐ Revista	☐ Comunicació	

SÍ, vull associar-me al casal lambda

Nom i cognoms:

Adreça:

Localitat: Codi Postal:

Data Naixement: Professió:

Telèfon: E-mail:

Pagant una quota mensual:

☐ Ordinària (9€)	☐ De suport (16€)	☐ De suport especial (40€)
☐ Patrocinadora (80€)	☐ Jove (3€)	☐ Familiar (12€)
☐ Directament cada semestre a la secretaria (març i setembre)		
☐ Mitjançant la domiciliació bancària dels rebuts: ☐ Trimestral ☐ Anual (11 mesos)		

(Els càrrecs es fan amb el nom d'Ajuda Pedagògica)

Compre de Domiciliació:	Entitat	Oficina	Cif.	Número de compte
	1	2	3	4 5 6 7 8 9 0

Banc o Caixa:
Adreça: Població: C.P.:

El **casal lambda** treballa des de l'any 1976 a Catalunya creant i transmetent referents positius amb l'objectiu d'aconseguir que les relacions LGBTI esdevinguin relacions sexuals i afectives plenament normalitzades. El **casal lambda** és un projecte obert al conjunt de la societat, i es nodreix de l'entusiasme, la flexibilitat i la creativitat de les persones compromeses voluntàriament amb les necessitats de gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i amb els drets humans en general.

lambda

La tortura final: camps de concentració LGTBIQ · Pàg. 04

Consultori legal · Pàg. 06

Sexili: Entrevista a Jordi Petit · Pàg. 08

Xarxa SAI: Entrevista a Xavier Florensa · Pàg. 10

Els “bojos anys vint” de la comunitat LGTBIQ barcelonina · Pàg. 12

Sortir de l'armari a partir dels 60 · Pàg. 15

Catalunya tindrà el primer Memorial LGTBIQ del sud d'Europa · Pàg. 16

Joc de rols · Pàg. 17

EI FIRE!! LAB, un espai de creació de cinema LBGTIQ · Pàg. 18

Playlist · Pàg. 20

Columna TV · Pàg. 21

Cinema: Entrevista a Omar Banana · Pàg. 22

Xarxes · Pàg. 23

Llibres · Pàg. 24

Creació literària · Pàg. 25

Entrevista a Neus Miquel · Pàg. 26

Un any de Casal Lambda · Pàg. 27

Llibres · Pàg. 28

Breus Lambda · Pàg. 30

Consultori legal · Pàg. 31

Àxel · Pàg. 32

LA TORTURA FINAL: CAMPS DE CONCENTRACIÓ LGTBIQ

Un mite? Una exageració? Una realitat que no volem creure que és certa?
Parlem dels camps d'internament gai actuals i passats.

Per VÍCTOR RUIZ NOVEL Il·lustració d'EIDER SANTOS

A vegades es tendeix a pensar que, per retorçats i malignes que siguin els enemics del col·lectiu, només en determinades ocasions s'ha arribat a aquest nivell de sistematització de la persecució per l'orientació sexual, però la realitat és ben diferent. I és que la història de la persecució és molt antiga i ha sofert, com tot fenomen històric, mutacions perverses al llarg dels anys.

Èpoques terribles que crèiem passades però que sorgeixen alarmants quan surten a la llum. A Txetxènia es mata gent per ser gai, lesbiana o trans, o tan sols per mostrar un comportament o abillament fora dels que es considera normatiu. Sense batudes, un a un, amb pinxos com a policia, jutge i botxí, la indefensió és absoluta i la mort es torna pròxima.

TXETXÈNIA, ALERTA VERMELLA LGTBIQ

Txetxènia era un país desconegut per al món fins a la guerra de principis del segle XXI que va devastar el país i on, malauradament, han vençut els radicalismes religiosos i bèl·lics. Aquesta situació resultant constitueix, a dia d'avui el caldo de cultiu de la barbàrie anti-LGTBIQ.

I és que, mentre llegeixes aquestes línies, hi ha un membre del col·lectiu txetxè fugint del risc evident de ser maltractat, sotmès a tortures o assassinat en algun dels denominats “camps de concentració gais”.

No ens enganyem. Res li agrada més

a un règim despietat que usar-nos de cap de turc per a unir la població en l'odi i la por a la “impuresa” i a Txetxènia això es va fer en l'absolut silenci.

Per difondre aquesta barbaritat, una sèrie de valentes, escoltant el rumor que això succeïa, van contactar amb els activistes a peu del terreny. El que van descobrir els va gelar la respiració.

A Benvinguts a Txetxènia (Filmin) es narra un present que sembla una distòpia en la qual grups de macarres assalten parelles homosexuals per “caçar-les” creant, amb això, un ambient d'horror, ja que molts d'ells acaben en camps de concentració, de parador ignorat, on troben la mort. Les lesbianes no corren millor sort, ja que són tancades en una mena de presó domiciliària en les quals les sotmeten a violacions i maltractaments. La seva mort és encara més invisible en aquests “crims d'honor” plens de vergonya i silenci.

Camps de detenció amb tortures com electrocucions, pallisses i fins i tot amb rates a l'esquena, el catàleg dels horrors és infinit. Això passa en 2023 en aquest món i només pel mer fet d'existir i pertànyer al col·lectiu.

UN CAMP DE CONCENTRACIÓ ENMIG DEL CAUCAS

En aquests jocs de guerra amb els quals Putin ha decidit tensar el món, cal considerar Txetxènia com un assaig del que va venir després, un

camp de batalla pel salvatgisme del líder radical Radim Kadirov. Kadirov és molt partidari de negar la mera existència de l'homosexualitat en el seu territori. I és que, recordem que amb això d'il·legalitzar la publicitat del “lobby LGTBIQ”, el que estan fent és sondejar si compten amb el suport social suficient per tractar-nos com una aberració i endarrerir el rellotge a les èpoques més fosques.

Existeix la temptació de pensar que això només pot passar lluny de casa nostra. Però qui pot assegurar que no tornarà a passar si una vegada va passar a Badajoz i a Tefia (Fuerteventura).

CAMP DE CONCENTRACIÓ AGRÍCOLA GAI A CANÀRIES

De 1954 a 1966 va existir a Espanya una presó enmig del no-res per a reeducar homosexuals. Acabada de ser inaugurada l'època de repressió de la ‘Lei de Vagos y maleantes’, es va destinar una antiga caserna de la legió com a presó per a prop d'un centenar d'homosexuals a Tefia (Fuerteventura).

Un passeig per les seves instal·lacions encara posa els pèls de punta. Franco va crear aquest lloc al qual, per descomptat, no van dir-ne “camp de concentració”. Com estava enmig del camp de Fuerteventura, l'anomenaven “colònia agrícola penitenciària”.

Aquest episodi, amagat durant dècades per al gran públic, finalment

surt a la llum. Ficcions literàries com les que l'escriptor Nando López fa en “Los Elegidos” (Editorial Destino) o sèries com “Las noches de Tefia” (A3PLAYER), expliquen aquest fet. I és que els presos de Tefia, moltes vegades denunciats pels seus familiars o per religiosos, arrossegaven una condemna que els pesaria com una llosa durant tota la seva vida. Matar la salut mental, l'esperança i fins i tot la imaginació. Això és l'objectiu d'un camp de concentració gai.

“A ITÀLIA SOM TOTS MASCLÉS”

La frase “A Itàlia som tots mascles” la va pronunciar Mussolini per a no establir un article que penalitzés l'homosexualitat, perquè segons el dictador italià, a Itàlia se solucionaven les coses d'una altra manera.

Aquesta frase es va recollir en un assaig que tractava per primera vegada el tema dels camps de concentració gai a Itàlia anomenada “La ciutat i l'illa” que després va ser adaptat al còmic

“La història de la persecució és molt antiga i ha sofert, com tot fenomen històric, mutacions perverses al llarg dels anys. Èpoques terribles que crèiem passades però que sorgeixen alarmants quan surten a la llum”.

per Lucca de Santis i Aurora Coleone en *En Italia son todos machos* (Norma Editorial). A tots dos textos s'explica la idea de Mussolini de crear un territori de reclusió a l'arxipèlag de les illes Tremini. Tot això després d'exercir sobre ells persecucions i batudes. Sense judici, aigua ni llum, aquests internaments a l'illa de San Domino (entre d'altres) eren, abans de res, una prova de resistència humana al límit.

PARLANT D'ILLES. LA UMAP A CUBA I LA SEVA CONDUCTA IMPRÒPIA

Creuem el toll físic i ideològic i viatgem a Cuba. Una Cuba que, després dels primers eflusis de la Revolució Cubana en la qual totes les persones que anhelaven un canvi van ser benvingudes, va passar, no obstant això, al control social dels dissidents, ja fossin religiosos, antirevolucionaris o persones del col·lectiu als quals condemnaven a treballs forçats en uns camps de “reeducació” que van donar el nom d’“unitat militar d'ajuda a la producció”.

Un informe de drets humans de l'any 1967 deia que els reclusos eren “obligats a treballar gratis en granges estatals de 10 a 12 hores diàries, de sol a sol, set dies a la setmana, mala alimentació amb arròs i menjar en mal estat, aigua insalubre, plats bruts, casernes congestionades, sense electricitat, latrines, sense dutxes...”

Aquest tipus de conductes van ser àmpliament denunciades en el documental “Conducta Impròpia”. 30.000 persones van passar per la UMAP al llarg dels seus anys de funcionament i també a la novel·la autobiogràfica “Antes que anochezca” de Reinaldo Arenas, portada al cinema per Julian Schnabel.

“Les amenaces continuen subtilment amagades”.

CAMPS DE CONCENTRACIÓ NAZIS. EL TRIANGLE ROSA

Però si parlem de destins atroços en la nostra història recent, res més gràfic que el triangle rosa cosit a un vestit de pres que els nazis van idear per a classificar als homosexuals.

A camps com Auschwitz o Buchenwald, teòrics sobre la suposada erradicació de l'homosexualitat com a malaltia i desviació van dur a terme experiments en els quals l'extirpació d'una glàndula o la castració portaven en la majoria dels casos a una mort insuportable. I les tortures addicionals que sofrien la resta de presos ja eren esborronadores.

Conegudes com les víctimes invisibles de l'holocaust, ja que moltes d'elles no van trobar qui les defensés i van passar del camp a la presó, els homosexuals sofrien el deliri de les seves teories genètiques, col·locant-los en l'escalafó inferior als animals. Adeu, paradís del Berlín d'entreguerres.

Aquests murs van caure, però les amenaces continuen subtilment amagades, disfressades de teràpies d'inversió o de pinxos en el Caucas. Murs que volen eliminar tot el que signifiqui llibertat i convivència.

No els deixem. No passaran!

CONSULTORI LEGAL

Per LAURA GONZÁLEZ TEJEDOR
Advocada especialista en drets LGTBIQ

“Hola, fa com un parell de dies que estava amb una amiga al parc i un noi amb un patinet elèctric em va passar de pressa pel costat, de fet, em va tocar, i de l'ensurt li vaig cridar que vigiles. Ell es va aturar i va dirigir-se a mi amb actitud agressiva. Mentre s'apropava em va cridar “¿Qué pasa maricón?! ¿Quieres que te dé una hostia? Te quito la pluma y lo maricón de golpe, ¡chupapollas!” Jo, vist com estava, vaig marxar d'allí perquè em pensava que em volia pegar. És això denunciable? No conec al noi, va passar tot massa de pressa i la por de ser agredit em va fer marxar d'allí”.

És perfectament denunciable, ja que has sigut víctima d'un delictes d'odi. Pots interposar la denuncia als Mossos d'Esquadra/Polícia Local/Polícia Nacional/Guàrdia Civil, a Fiscalia de delictes d'odi o al Jutjat de guàrdia -aquests dos últims, per escrit. Cal que siguis el més precís possible quant als fets, i, sobretot, sobre tots els comentaris homòfobs que vas rebre. La teva amiga et servirà de testimoni perquè pugui defensar la teva denúncia. Avisa-la perquè sàpiga que haurà de declarar sobre els fets i ajudar-te en la identificació del noi. Si et decideixes denunciar, fes-ho al més aviat possible. Si vas a la policia i vols fer la denúncia oral, que també presti declaració com a testimoni la teva amiga. Si la presentes per escrit, deixa les seves dades de contacte (domicili, noms i cognoms, i telèfon, i si ets menor, telèfon dels pares).

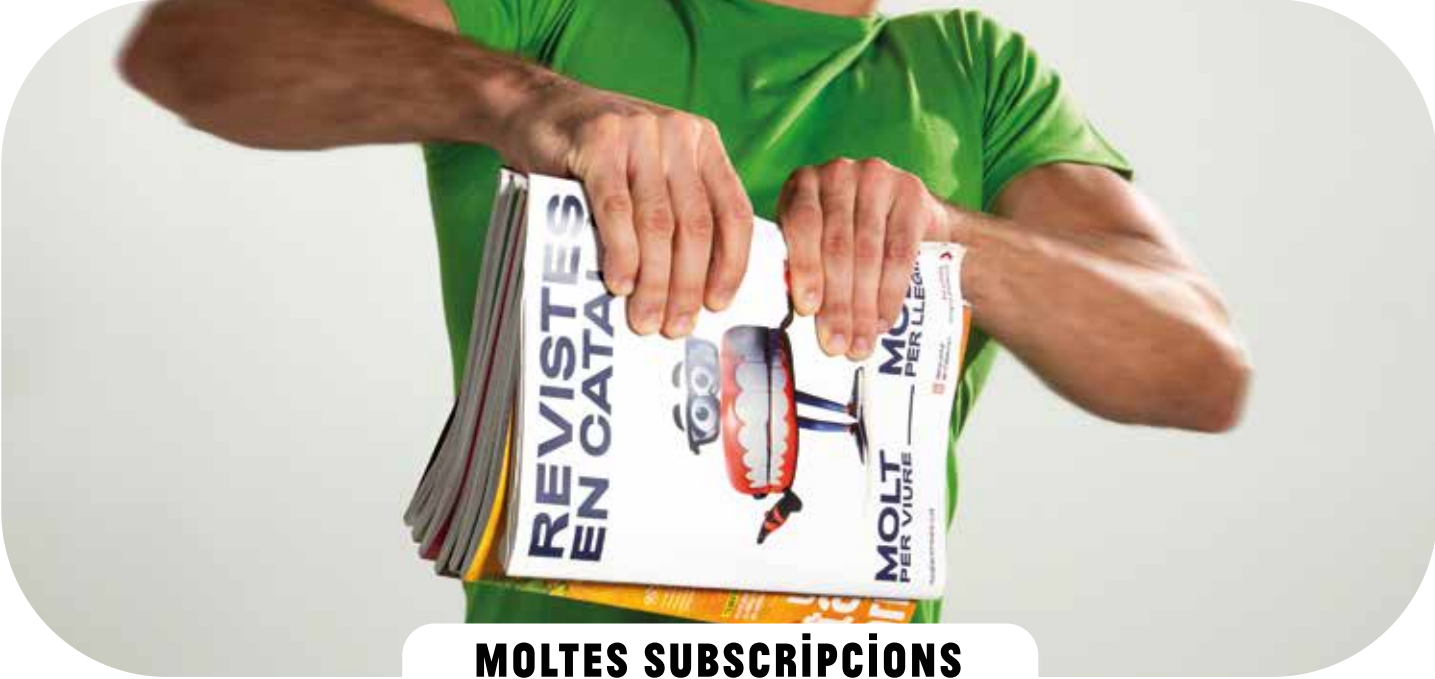
Si des de l'agressió t'has sentit nerviós, has patit ansietat o qualsevol situació de malestar

constant, et recomanaria que anessis a urgències o al teu metge de capçalera perquè et facin un informe mèdic on es reflecteixi la teva situació de salut, i que quedi reflectit el motiu d'aquesta, que és l'atac homòfob. Aquest document també t'ajudarà a recolzar la teva versió i que hi ha uns danys en la teva salut que podran ser indemnitzats. Aquesta documentació l'has d'adjuntar amb la denúncia.

Iniciada la denuncia, s'iniciarà un procés d'investigació per part del jutjat, per veure si hi ha indicis de delictes i intentar trobar a l'agressor. Per això, et citarà a tu i a la teva amiga per a què indiqueu si esteu d'acord amb la denúncia i/o tornar a explicar els fets.

Recorda que també pots trobar ajuda en les entitats LGTBIQ i en el SAI de la teva localitat, on també té un servei d'assessorament de denúncia penal: <https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/lgtbi/xarxa-sai/>

POQUES SUBSCRIPCIONS

MOLTES SUBSCRIPCIONS

SOM MÉS FORTES QUE LA CENSURA

Defensem el català de les urpes de l'extrema dreta. Fes un 2x1 en revistes en català. Una subscripció per a tu i una per a una entitat dels Països Catalans.

noalacensura.cat

Entrevista a Jordi Petit

“LA GENERACIÓ DEL *SEXILI* VA ESTAR PERSEGUIDA PER TOTES BANDES: SOCIAL, FAMILIAR, RELIGIOSA I POLICIAL”

Per JORDI CASANOVAS

Jordi Petit, responsable de l'Àrea de Memòria Històrica de la Fundació Pedro Zerolo, amb seus a Madrid i a Tenerife, coordina el primer estudi sobre el *sexili*, el moviment migratori de persones LGTBIQ que es van refugiar a Barcelona i l'àrea metropolitana, procedents de la Catalunya interior i de tot l'estat, fugint de la discriminació social i la pressió familiar que patien als seus llocs d'origen. El projecte està finançat per la Direcció General de Memòria Democràtica, i el dirigeix el professor d'antropologia de la Universidad Pablo Olavide de Sevilla, Rafael Cáceres Feria.

En què consisteix la recerca, i com s'està desenvolupant?

L'àmbit temporal abraça des de 1965 fins a 1975, els últims anys de la Llei de *Vagos y Maleantes* i els cinc primers de la llei de Perillositat Social. És un estudi pioner centrat en persones més grans de 65 anys, és a dir, totes jubilades. Té dues seus, Madrid i Tenerife, on Zerolo, reconegut activista LGTBIQ i regidor socialista de Madrid, tenia les arrels familiars.

La tasca té dues àrees de recerca. Una, les informacions que les entitats col·laboradores ens fan arribar a través dels socis i simpatitzants.

“La persecució de què són objecte les persones LGTBIQ als seus llocs d'origen fa que busquin l'anonimat de les ciutats”.

Són la Fundació Pedro Zerolo, el Casal Lambda, la Fundació Enllaç, el Grup d'Amics Gais, Entenem Santa Coloma, l'Horgull Hospitalet i la Sauna Bruc del carrer de Pau Claris. I la segona, els expedients judicials per homosexualitat incoats entre 1965 i 1975, arxivats a la Ciutat de la Justícia. La persona responsable d'aquesta segona part és l'antropòleg Jordi Mas Grau. Per descomptat, tant l'enquesta com la recerca sobre els expedients judicials són absolutament anònimes.

Per què es produeix el *sexili*?

Per la pressió de l'ambient familiar i del poble d'origen, de la qual les persones LGTBIQ fugen emparant-se en l'anonimat de la gran ciutat. A Barcelona, on encara hi tenien plena vigència la llei de Perillositat Social i tota la legislació repressora franquista, te'n podies salvaguardar parcialment gràcies a aquest anonimat i a l'existència de petits oasis de tolerància. Els moviments migratoris de les persones LGTBIQ, en tot el món, segueixen les mateixes pautes: la persecució de què són objecte als seus llocs d'origen fa que es refugiïn a les ciutats, a les grans metròpolis.

Als Estats Units són paradigmàtics els casos de Nova York i San Francisco. Allà, curiosament, on el moviment comença al final de la Segona Guerra Mundial –quaranta anys abans que aquí–, el que hi va haver era un *sexili* a l'inrevés. Tots els marines denunciats com a homosexuals els feien fora de l'exèrcit. I com que no podien tornar al seu lloc d'origen, perquè quedaven marcats, s'havien de refugiar als ports d'arribada, on a la llarga es creava una dinàmica

acumulativa. Ells van constituir el que en diríem la segona generació del moviment. Una generació que volia respecte, ser considerats bons ciutadans i adaptar-se a la societat de la millor manera possible. Però el 1969, quan es produeixen a Nova York els disturbis d'Stonewall Inn, ja no ens volem pas adaptar a la societat, sinó que ens plantegem canviar-la.

Ens podeu avançar ja algunes conclusions sobre la recerca? (al setembre passat, quan es va escriure aquest article)

El primer fet destacable és que ens costa molt recollir respostes. Les persones grans no volen recordar aquell període tan dur de les seves vides, i es mantenen lluny de qualsevol implicació documental. L'anonimat defineix la personalitat d'aquella generació, que va estar perseguida per totes bandes: social, familiar, religiosa i policial.

La investigació permetrà rescatar un passat mig oblidat, però també té un objectiu de desgreuge o home-natge envers totes les persones que ho van patir...

La paraula és “dignificació”. Ningú no se'n va de casa seva de bon grat. Era una època de

Jordi Petit (Barcelona, 1954) és una de les figures més rellevants del moviment LGTBIQ en la lluita a favor dels drets d'aquestes persones, en l'activisme contra el VIH/SIDA i en solidaritat amb els gais seropositius. L'any 1977 va ingressar al moviment gai, havent estat ja dues vegades a la presó per la seva militància política. Els anys vuitanta va dur una activitat intensa com a organitzador i publicista: coordinador del Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC), promotor de la lluita per retirar l'homosexualitat de la Llei de Perillositat Social i per legalitzar les associacions de gais i lesbianes, i cofundador de la Coordinadora d'Iniciatives Gais, més tard Coordinadora Gai-Lesbiana de Catalunya, de la qual fou secretari general fins al 1999 i president honorari. La projecció internacional de Petit s'inicia a principis dels anys noranta; com a secretari general de la Internacional Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA), va aconseguir que l'entitat arribés a l'estatus d'ONG consultiva del Consell d'Europa. Entre els seus nombrosos premis i distincions es poden esmentar la presidència honorífica de la Coordinadora Gai-Lesbiana (1999), la Medalla d'honor de Barcelona (2000), el Premi Solidaritat de l'Institut de Drets Humans de Catalunya (2004), la Creu de Sant Jordi (2008), el premi especial de la Fundació de Lluita contra la Sida o el premi “Pluma” de la Federació Estatal LGTBI+ (2019).

nacionalcatolicisme, amb condicions de vida terribles. La repressió exercida sobre les persones LGTBI generava depressions i suïcidis. Els més espavilats, persones amb més cultura o amb més mitjans econòmics, se n'anaven a l'estranger. Però cal no mitificar el que passava a Europa, que tampoc no era la mena de paradís que de vegades es pensa: fins al 1960, l'homosexualitat només era legal a Bèlgica, Suècia i Suïssa, i a Escandinàvia tan sols hi estava tolerada. I no fa ni un segle, d'això...

“L'anonimat defineix la personalitat d'aquella generació, que va estar perseguida per totes bandes: social, familiar, religiosa i policial”.

Hi ha alguna característica comuna a totes aquestes persones, a més de la seva condició LGTBIQ?

Tenien un nivell laboral molt precari, amb un biaix de classe claríssim. Es tractava, sobretot, de classes populars. Només la gent amb diners i una certa cultura podia marxar a Bèlgica, Suïssa o Suècia.

D'una societat franquista molt carca hem passat a tenir una de les legislacions més avançades en l'àmbit dels drets LGBTI. I les enquestes denoten una opinió majoritària molt més liberal que als països de l'entorn, on hi ha una tradició democràtica consolidada. Com expliqueu aquesta evolució?

Hi ha hagut una pèrdua significativa de pes social de la ideologia catòlica. Per valorar el fenomen sempre poso l'exemple de l'IRPF. Quan paguem els impostos, hi ha un 60 % de declarants, al conjunt de l'estat, que no marca l'església catòlica com a destinatària del 0,7 % de la quota

íntegra de la seva declaració de renda, percentatge que a Catalunya puja fins al 68 %. Aquestes dades suposen un referèndum anual, un referèndum que jo diria que es queda curt. Quan Zapatero va treure endavant la llei del matrimoni igualitari, a Madrid hi va haver unes manifestacions de suport immenses, amb la Fundació Pedro Zerolo al capdavant. Un fet com aquest és prou significatiu de l'evolució ideològica de la societat espanyola.

I no suposa això una contradicció amb la revifalla de la ultradreta a què hem assistit últimament?

L'ascens de la ultradreta és un fenomen conjuntural. Sí, allà on han guanyat han retirat la bandera de l'arc iris dels edificis públics, però l'ascens no crec que tingui res a veure amb el moviment LGTBIQ, sinó més aviat amb percepcions racistes i esbiaixades sobre la inseguretat i el pes de la immigració al mercat laboral. I precisament en un moment en què baixa la xifra d'aturats i hi ha més gent treballant! Són qüestions sobre les quals es fa molta demagògia.

Els sentiments religiosos i l'educació catòlica han perdut pes, però l'obsessió pel pecat i la culpa en constitueix una herència que costa molt d'erradicar...

Hi ha més aspectes que es podrien haver considerat en les enquestes, però havien de ser senzilles i curtes. La gent gran se sent vulnerable i, per tant, són molt prudents quan parlen d'aquests temes. Sens dubte caldrien estudis des d'altres perspectives, però és que anem tard en les nostres investigacions. Als anys vuitanta hi apareix una altra urgència, que és el VIH-sida. És el moment del “maricón sidoso”: vet aquí un altre front de lluita. I malgrat la normalitat aparent amb què ara es viu i es considera socialment la realitat LGTBIQ, continua havent-hi notables dèficits en els camps de la sanitat i l'educació, per exemple. Encara no s'estan treballant com caldria els problemes relatius a la igualtat home-dona, a la igualtat sexoafectiva, a la identitat de gènere...

Entrevista a Xavier Florensa

Premi Capitals Europees de la Inclusió i la Diversitat per les seves polítiques LGBTI+

“LA XARXA SAI VOL PREVENIR EL SEXILI”

Per ABEL LACRUZ

lluïta contra les violències com a marc de referència. Però a Xarxa SAI té un esquema de funcionament molt propi. És novedosa a nivell europeu i la comissió Europea la va distingir la Generalitat el passat

La Xarxa de Servei d'Atenció Integral LGBTI+ de Catalunya és un servei integral i de proximitat per a persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de discriminació o violència per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. En aquest número de la revista, *Lambda* vol saber-ne més i entrevista una de les persones que millor la coneix, en Xavier Florensa, director general de Polítiques Públiques LGBTI+ del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

Quan i per què va sorgir la idea de crear la Xarxa SAI?

Va començar fa sis anys i dona compliment a l'article 9 de la Llei 11/2014, que pretén donar respostes adequades, àgils, properes i coordinades a les necessitats de les persones LGBTI+ que hagin patit o estiguin en risc de discriminació o agressions.

La van crear del no-res o es van inspirar en altres serveis ciutadans existents?

Parteix de models com els SIATS o SIES en l'àmbit d'igualtat i

mes d'abril amb el Premi Capitals Europees de la Inclusió i la Diversitat per les seves polítiques pioneres en la defensa dels drets LGBTIQ.

I com funciona exactament?

Són més de 100 oficines d'atenció molt arrelades a tot el territori, coordinades entre l'administració, els agents socials LGBTIQ i els policials. És interadministrativa, així, quan una persona presenta una incidència, es deriva segons si és competència municipal o de la Generalitat. També té un efecte transformador dintre de la pròpia administració, ja que si les demandes de les persones usuàries posen de manifest discriminacions de tracte dintre de les administracions, es procura corregir-les amb canvis administratius, formació al personal...

Ens pot posar alguns exemples?

Per exemple al Departament de Salut, atenen i acompanyen les persones a l'hora de gestionar la targeta sanitària amb el nom sentit. Això fa que la pròpia administració evolucioni i previngui futures situacions de discriminació. També a nivell

“La Xarxa SAI fa que la pròpia administració evolucioni i previngui futures situacions de discriminació LGBTIQ”

QUINS SERVEIS OFEREIX LA XARXA SAI A LES PERSONES LGTBIQ?

- Assessorament jurídic.
- Atenció psicològica.
- Intervenció en l'entorn de persones LGBTIQ.
- Informació sobre salut LGBTIQ.
- Ocupació.
- Canvi de sexe registral o canvi de nom i sexe.
- Canvi de nom de persones trans i intersexe.
- Formació.
- Denúncies i incidències.
- Recursos per a professionals.
- Assessorament jurídic

CONTACTE
<https://igualtat.gencat.cat/ca/am-bits-dactuacio/lgbti/xarxa-sai/>

educatiu, la USAV, Unitats de Suport a l'Alumnat en situació de violència, que sovint poden ser per causes de LGTBIfòbia. També treballem en el desenvolupament de l'assessorament comunitari, és a dir, grups de suport LGBTIQ com ara joves, gent gran, famílies, persones trans que les acompanyen i generen coneixement i xarxes de suport mutu. I són grups que és especialment interessant crear a llocs del territori a on no existien abans, cosa que sí existeix a les grans i mitjanes ciutats.

Quines són les demandes més habituals a les oficines SAI?

Informació, tràmits administratius, problemàtiques que es deriven als sectors corresponents, situacions de discriminació o violència per LGTBIfòbia. En aquests casos cal distingir si s'aborda per la via administrativa o la via penal. Abans moltes denúncies arribaven a través d'entitats, ara per la Xarxa SAI, perquè la gent la coneix més. També compta amb un servei d'atenció psicològica en col·laboració amb el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya amb personal especialitzat en temàtica LGBTIQ. I, des del mes de maig, també atenció jurídica, per a donar resposta als delictes d'odi.

La Xarxa SAI té reptes de futur?

Sí. Tot i que hem implementat la xarxa a tots els municipis de més de 20.000 habitants, volem seguir ampliant les hores d'atenció i també volem seguir obrint nous centres a aquelles localitats més petites que no en tenen. També, que les persones que ara estudien el Postgrau en Polítiques d'Igualtat de Gènere a la Gestió Pública implementin els aprenentatges en els seus àmbits de treball. En definitiva, volem consolidar la Xarxa SAI i fer que sigui un servei fort i que ofereixi equitat territorial. Així farem prevenció del sexili i, per tant, les persones no hauran de marxar dels seus llocs d'origen per evitar la discriminació.

Laura González Tejedor
“Conèixer els teus drets és molt important i et tranquil·litza”.

Per ABEL LACRUZ

L'advocada Laura González Tejedor és especialista en temes LGBTIQ al Casal Lambda i l'assessora jurídica de la Xarxa SAI LGBTI. A més, és col·laboradora de la revista *Lambda* amb el seu consultori legal.

Quina és la teva tasca com a assessora jurídica de la Xarxa SAI LGBTI?

Rebo les consultes d'àmbit penal de contingut lgtbifòbic de tots els SAI LGBTI de Catalunya quan sorgeixen dubtes, les responc i en faig un seguiment quan cal.

I com assessores les persones?

La Direcció General de Polítiques Públiques LGBTI+ m'envia una fitxa amb les dades de contacte de la persona que necessita del servei. A través d'un telèfon que utilitzo exclusivament per a aquest servei hi contacto i fem una trucada o una videoconferència a on la persona afectada em desenvolupa el cas. En parlem amb calma per analitzar la situació particular de la persona, i un cop parlat, li explico el procés penal, els seus drets i, en cas que l'assumpte tingui un recorregut judicial, puc també fer el seguiment d'aquest quan ho demanin. També, per exemple, puc repassar la denúncia que la persona vulgui interposar per veure que no es deixa res important. Cal remarcar que no és un assessorament genèric, sinó que es té en compte

la situació de la persona i totes les circumstàncies que giren en torn a ella. Bàsicament, l'objectiu és que la persona sàpiga quines opcions té i què poden implicar. Conèixer els teus drets és molt important i tranquil·litza.

Quines són les consultes més freqüents?

Hi ha molts dubtes amb relació al funcionament del procés penal i si necessiten advocat, sigui d'ofici o privat. És important informar que la víctima no necessita realitzar cap tràmit ni tenir despeses per reclamar els seus drets que han sigut vulnerats, ja que la figura del Ministeri Fiscal serà qui exercirà l'acusació i demanarà que l'agressor sigui condemnat i indemnitzat a la víctima.

Aleshores cal qu la víctima contracti un/a advocat/da particular?

No és necessari, però, a vegades, depenen del cas i de la pròpia voluntat de la persona, és recomanable. Si bé és cert que el/la fiscal farà el mateix (acusar) l'acusació particular, exercida per un advocat d'ofici o privat, sempre tindrà una atenció més personalitzada i un contacte més directe amb el seu client. A més, si es considera que l'agressor ha comès un delictes diferent o un delictes més greu del que demana fiscalia, podrà reclamar-ho judicialment. Per exemple, en un delictes de lesions, si la fiscalia no veu agravant de discriminació, i l'acusació particular sí, la podrà reclamar.

ELS “BOJOS ANYS VINT” DE LA COMUNITAT LGTBIQ BARCELONINA

Barcelona va ser focus de la subcultura LGTBIQ de tot l'Estat espanyol durant els anys 20 i 30 del segle XX.

Per VICENT CANET

La història del moviment LGTBIQ al nostre país comença a ser explicada el 1970 a partir de l'aparició del Movimiento Español de Liberación Homosexual (MELH), que el 1975 es transformaria en el Front d'Alliberament Gai de Catalunya i que es convertiria en l'organització LGTBIQ degana de l'Estat i la primera en ser legalitzada el 1980.

El moviment LGTBIQ internacional, però, havia nascut a finals del segle XIX a Alemanya a partir de l'impuls de personalitats com els uranistes de Karl Heinrich Ulrichs o moviments com el Comitè Científic Humanitari, impulsat per l'activista i sexòleg Magnus Hirschfeld, que va lluitar contra l'article 175 del codi penal alemany que castigava les relacions homosexuals masculines.

Hirschfeld, que va generar un discurs pro-drets a partir de l'àmbit científic, comptava amb el suport de l'esquerra política representada en aquell moment per l'SPD, tot i que era minoritària. En aquest context, l'activisme va crear des de finals del segle XIX la paraula “homosexual”, encara que després el món de la psiquiatria va agafar-la per estigmatitzar-la al definir-la com una “malaltia”, explica Leopold Estapé, activista i divulgador de la història del col·lectiu LGTBIQ.

L'activisme de Hirschfeld va ser el primer que va diferenciar entre orientació sexual i identitat de gènere i que va propiciar les primeres reassignacions de sexe, com va ser el cas de Lili Elbe, explicat a la pel·lícula *The Danish Girl*, que narra la història de la primera persona que va fer-se

la cirurgia de reassignació. A finals dels anys 20, l'activista alemany va promoure la Lliga Mundial per a la Reforma Sexual que aspirava a promoure el moviment arreu del món, però a altres països com França o Estats Units només seria possible de forma clandestina i als anys 40 del segle passat. Els anys 20 i 30 també van ser els de l'eclosió de la subcultura LGTBIQ a Berlín: un conjunt d'espais de relació, manifestació cultural com ara revistes, cinema o espectacles... Una eclosió que també es va produir, en el cas espanyol, amb Barcelona com a principal focus. El règim nazi primer i el franquista després van arrasar amb tots aquests avanços de l'activisme, espais de llibertat i de visibilitat en la cultura.

L'ESTAT ESPANYOL SENSE PENALITZACIÓ I SENSE MOVIMENT

A Barcelona i a l'Estat espanyol el context és diferent: “No estaven penalitzades les relacions homosexuals, cosa que va provocar que no hi hagués un moviment com a tal”, indica Estapé. De fet, el col·lectiu LGTBIQ no va estar perseguit legalment durant més d'un segle, entre el 1848 i el 1954. Només hi va haver un intent de fer-ho a finals de la dictadura de Primo de Rivera, intent que no va reeixir. “L'activisme va venir per part de gent que no era homosexual. L'advocat i diputat del PSOE, Luis Jiménez de Asúa,

Pepe de la Criolla, “Flor de Otoño”, “la Asturiana”, Sarah, “Trotski” y Luz a La Criolla, cabaret del Barrio Chino de Barcelona (Mundo Gráfico, 1933).

“No estaven penalitzades les relacions homosexuals, cosa que va provocar que no hi hagués un moviment com a tal”, indica Leopold Estapé, historiador.

va defensar en el parlament espanyol de la República que la Llei de ‘vagos y maleantes’ no inclogués la penalització de l'homosexualitat”, explica el divulgador de la història de la comunitat LGTBIQ, que afegeix que aquest paper li va costar crítiques per part de la premsa conservadora. Jiménez de Asúa va defensar que ningú tenia dret a jutjar la vida privada de les persones i que les persones LGTBIQ eren lliures de viure la seva sexualitat.

Durant els anys 20 i 30 hi havia un ambient de tolerància cap a l'homosexualitat i les expressions no normatives de la identitat de gènere. Tot i això, seguia havent rebuig per àmplies capes de la societat que es reflectia en alguns mitjans tan dispars ideològicament com ara *La Vanguardia* o el diari de la CNT, *Solidaridad Obrera*, en els quals es referien a les persones LGTBIQ de forma clarament negativa, com a “degenerats, viciosos o invertits”.

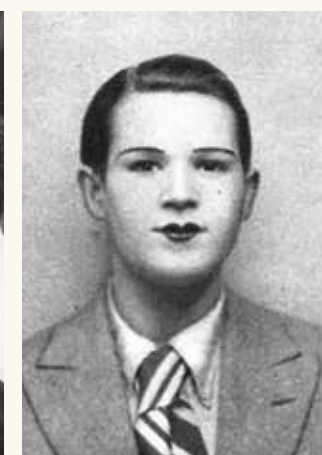
ELS ESPAIS D'OCI I TROBADA LGTBIQ A BARCELONA

Es vivia un ambient de certa apertura que va permetre que sí que hi hagués “persones que públicament s'havien fet visibles”, explica Estapé. L'escriptor Federico García Lorca n'era un

De dalt a baix: Els germans Federico García Lorca i Francisco García Lorca a Granada (El País, 1917). Álvaro Retana, escriptor (Mundo Gráfico, 1913). “L'Asturiana”, transformista (Mundo Gráfico, 1933). Dibuix de Carmen Tórtola Valencia (Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques). Raquel Meller, actriu i cantant (Caras y Caretas, Buenos Aires, 1928). “Flor de Otoño”, travesti i pistoler anarquista (Mundo Gráfico, 1933).

exemple, però també l'escriptor, músic, periodista i modista Álvaro Retana; el poeta de la generació del 27, Rafael de León o la ballarina de renom internacional, Carmen Tórtola Valencia, entre altres. El periodista va formar part del moviment artístic decadentista espanyol i en una de les seues novel·les, *Al borde del pecado* (1917), descobrí al lector la poc coneguda vida gai i bisexual al Madrid dels anys 20, tot i que del que tenim constància és que l'oci LGTBIQ a l'Estat espanyol tenia Barcelona com al seu focus principal.

A la capital catalana hi havia dos ambients: el més popular i conegut –que seria el de la part baixa de la ciutat– i el de l'alta burgesia –al nord de Barcelona–, on es reunien amb els escriptors i pensadors decadents, tot i que és de l'ambient que hi ha menys informació. “En canvi, sí que està més documentat tot el que passava als barris

baixos de la capital catalana perquè tenia escandalitzada a la premsa de la ciutat, que en parlava de forma habitual”, indica Leopold Estapé, que afegeix que citaven a Barcelona com “el lloc més perillós de tot l’Estat espanyol” i afirmaven “que allà es produïen fets que farien posar vermell a tot el món”.

La Criolla va ser un dels locals més coneguts de l’època i que freqüentaven els homosexuals, tot i que no era un local estrictament LGTBIQ. Hi assistia una major diversitat de públics, s’exercia la prostitució i hi havia espectacles de transformistes com ara Flor de Otoño, Mirko o l’Asturiana, entre altres. Un altre local freqüentat per la comunitat era el Bataclán. Cal Sacristà i el Cangrejo Loco, a diferència dels dos anteriors, van ser un espai exclusiu per a homosexuals, freqüentats per personatges com Álvaro Retana, Carmen Tórtola Valencia o Rafael de León. D’aquest últim es coneix que va escriure alguns dels seus poemes més coneguts a partir de les experiències que havia tingut a la part baixa de Barcelona, com ara *Tatuaje* o sobretot Ojos Verdes, del qual se sap que estava inspirat en un noi d’ulls verds que havia conegut en aquests locals.

L’única lesbiana que era públicament visible va ser Carmen Tórtola Valencia, “que està enterrada amb la seva parella però que les autoritats franquistes van obligar a posar que era la seva filla”, diu Estapé. En el context d’espectacles de varietats del Paral·lel,

“Durant els anys 20 i 30 hi havia un ambient de tolerància però seguia havent rebuig per àmplies capes de la societat i en alguns mitjans en els quals es referien a les persones LGTBIQ de forma clarament negativa”.

que vivien un context més liberal, l’expressió d’amor i atracció entre dones van tenir més possibilitats de formar part de l’espectacle o de la vida de les cupletistes, cantants o actrius.

“Per exemple, la cupletista Raquel Meller havia cantat cançons d’amor a altres dones, també altres cantants conegudes de l’època van fer referències al tema: la cantant i actriu Concha Piquer deia que se n’anava al llit amb qui volia, o l’actriu Margarita Xirgu, tot i que estava casada, tothom sabia que estava emparellada amb la seva assistenta”, diu l’historiador. En el món de l’escriptura, tot i que sempre de forma no pública, Mercè Rodoreda - segons indica Estapé- va iniciar una relació amb Carme Manrubia durant un període que coincideix amb la Guerra Civil i que, passats un anys, acabarien vivint juntes en una casa a Romanyà. La memòria i la visibilitat de les persones LGTBIQ xoca amb el fet que a vegades les famílies, com és el cas de Lorca, o els relats generats sobre les vides personals i l’obra de determinats personatges públics han tendit a ocultar la seua condició.

LA PROTESTA DE “LES CAROLINES”, MITE O REALITAT?

Si bé el moviment LGTBIQ no havia nascut com a tal ni a Barcelona ni a l’Estat espanyol, l’escriptor Jean Genet, a *Diari del lladre* (1949) situa el 1933 una primera protesta –en format de seguici fúnebre– protagonitzada per “les carolines” contra el tancament d’uns urinaris anomenats vespacianes, un espai de trobada sexual de la comunitat homosexual i trans que havien estat destruïts durant una revolta. Però, qui eren “les carolines”? “No hi havia en aquells anys a Barcelona una diferenciació clara d’orientació i identitat, però sí que ja hi havia moltes persones que s’identificaven com a dones. “Les carolines” és un nom creat per Genet per definir aquelles persones que anaven transvestides i es movien per la part baixa de la ciutat, siga per considerar-se una dona, per poder prostituir-se o per fer transformisme. De fet, el mateix escriptor francès va

ser una “carolina” i es va prostituir transvestit. “La majoria de les carolines en l’actualitat encaixarien dins del col·lectiu trans, però no sempre hagués estat així i també podia haver gent que s’hagués identificat com a homosexual. Hi havia ocasions en què les persones prostituïdes s’havien de transvestir per evitar que fos posada en qüestió la identitat masculina dels clients, i no sempre formava part de la seva identitat”, indica Estapé.

El divulgador assenyala que no hi ha cap evidència, més enllà de l’obra de Genet, on quedi constància dels fets que descriu l’escriptor francès. De fet, Genet en parla el 1949 però ell havia marxat de Barcelona el 1932. Dècades després en faran referència l’escriptor espanyol Juan Goytisolo a un article d’*El País* titulat *La santidad de Genet*, l’any 2009.

“La Criolla, Cal Sacristà i el Cangrejo Loco van ser locals de Barcelona freqüentats per públic LGTBIQ”.

LA GUERRA CIVIL

Algunes fonts afirmen que quan l’anarquista i membre de la CNT, Félix Martí, va ser nomenat el 1936 director general de Salut pública i serveis de la Generalitat, va prohibir el transvestisme en els locals de la part baixa de Barcelona perquè ho considerava un vici. “No hi ha, però, ni una sola acta, ni un sol document que pugui corroborar aquests fets. El que sí se sap és que moltes de ‘les carolines’ se’n van anar al front a lluitar per la República contra el feixisme”, explica Estapé, qui indica que el buit generat va tenir més a veure amb “la marxa de la gent cap al front”. Amb tot, l’arribada del franquisme va fer complicada l’existència del transvestisme i molts, en acabar la guerra, van metamorfosar-se en flamenc, com ara el famós transformista Mirko, que va passar a ser “cantaor” al local Barcelona de noche. Però això ja va ser l’inici d’una altra època.

SORTIR DE L’ARMARI A PARTIR DELS 60

Per JORDI CASANOVAS

“Els qui sortim de l’armari de grans hem d’aprendre a relacionar-nos afectivament i eròtica amb persones del mateix sexe”.

Quan va sonar l’hora, em vaig treure les disfresses amb què, durant dècades, havia dissimulat la meva condició homosexual. Vaig assumir que aquesta condició era la meva autèntica naturalesa, i que l’aparença *hetero* era un simple pegot contranatural que em va servir per amagar-m’hi –molts anys abans– quan vaig descobrir que la meva sexualitat no seguia els camins fressats.

Per què, els que hem sortit de l’armari a la seixantena, hem esperat tant de temps? Perquè no estava a les nostres mans fer-ho abans, perquè ens feia por, perquè ho teníem tot en contra. La recerca de l’estabilitat personal en pot ser una raó suficient. Seguir el camí fressat és més segur que llançar-se a l’aventura, i és molt important per a l’estabilitat mental.

La gent jove amb qui comento aquestes qüestions no se’n fan càrrec.

Jo vaig tenir una educació cristiana i burgesa. Als disset anys em vaig declarar ateu, antiburgès i revolucionari, però els modes de pensament apresos a casa, al col·legi, a l’església i, en definitiva, a la societat, van continuar vius i actuant dins meu. El poder ideològic conjunt d’aquestes forces és immens. Cal un combat constant contra les inèrcies interiors. No és una qüestió banal.

He viscut emboscats durant gairebé mig segle i me’n penedeixo, encara que no hauria pogut obrar d’altra manera. Moltes persones van patir persecució i van lluitar per un món on l’homosexualitat fos lliure, però moltes més no ens hi vam atrevir. Potser als quinze anys ens vam enamorar d’un company de col·legi, i als vint-i-cinc d’un veí d’allò més ben parit, però ho vam amagar –i vam patir com bojos! Finalment, vam unir la nostra vida amb la d’una dona i vam tenir descendència..., per fer la disfressa més perfecta, diria jo. I aquesta comèdia de “ser el que no ets” l’hem feta més els homes que no pas les dones, perquè patim una pressió més intensa i constant com a “pals de paller” del sistema heteropatriarcal (que se suposa que som o que hauríem de ser).

He viscut emboscats a pesar meu, i he fingit que compartia els valors de l’heteropatriarcat perquè ningú ni res no em pertorbessin. Tot el que vaig aprendre per poder *funcionar* al món es basa en la moral heteropatriarcal. Qui descobreix de jove la seva sexualitat no normativa, i la segueix decididament, va aprenent sobre la marxa els recursos de supervivència refugiant-se en els instints i

en l’exemple dels seus iguals; en la cultura i el sistema de valors LGTBIQ. Però els qui sortim de l’armari de grans ja hem estat modelats per la nostra vida *hetero*. Hem d’aprendre a relacionar-nos afectivament i eròticament amb persones del mateix sexe i d’una edat semblant, que al seu torn han estat ja modelades –tant se val el model– i que carreguen unes enormes motxilles fetes amb la seva història –igual que nosaltres–; que estan acostumades a unes zones de confort a les quals no renunciaran fàcilment –igual que nosaltres–, i que possiblement –¿igual que nosaltres?– no voldran o no podran fer cap esforç per adaptar-se a la seva potencial parella, si no és per la màgia d’una intensa seducció.

Ens cal decisió, il·lusió i força per transformar els models de conducta d’acord amb la nova realitat i, sobretot, per *conquerir* la voluntat d’aquella persona que podria ser la nostra parella. Les relacions entre les persones grans LGTBIQ es fonamenten en l’amor, en la força dels sentiments i en l’espiritualitat, més que no pas en una compulsió sexual que ja va de baixa. Aquesta és la principal diferència respecte de l’amor entre joves, fortament sensual, i és el nostre principal repte com a veterans LGTBIQ.

“Vam unir-nos a una dona i tenir descendència, amb amor, però també per fer la disfressa més perfecta”.

CATALUNYA TINDRÀ EL PRIMER MEMORIAL LGTBI+ DEL SUD D'EUROPA

El futur Centre de Memòria i Documentació LGTBI+ difondrà la memòria històrica del col·lectiu i disposarà d'un centre de documentació que agruparà tot el patrimoni documental del moviment LGTBI+ de Catalunya.

Per JAVIER DOMÍNGUEZ

“El Govern de Catalunya té la ferma decisió que Catalunya aculli en els propers temps un Memorial LGTBI+.” Així de clar ho va anunciar l'Honorable President de la Generalitat, Pere Aragonès, el passat 28 de juny durant l'acte institucional de commemoració del Dia Internacional. L'anunci d'aquest projecte es produeix en un context d'increment de l'LGTBIQfòbia i de risc de retrocés de drets, situació que evidencia la necessitat d'“honorar també la memòria”, va comentar el President.

Per conèixer i avançar més detalls sobre el futur Centre de Memòria i Documentació LGTBI+, parlem amb Xavier Florensa, Director General de Polítiques Públiques LGTBI+ del Departament d'Igualtat i Feminismes, institució que impulsa el projecte. Segons Florensa, l'objectiu és “recuperar i preservar la memòria històrica i democràtica de moviments com l'LGTBI+, que és patrimoni de tota

la societat”. A dia d'avui a Catalunya encara hi ha pocs monuments i espais que posin en valor la lluita de moltes persones en defensa de la diversitat: la Glorieta de Sònia Rescalvo a Barcelona, el triangle rosa de Sitges o el Mural LGBTI de Ripollet són alguns dels pocs exemples dels què disposem, comenta Florensa. En el cas del futur Memorial LGTBI+, encara no es coneix quina ubicació tindrà ni com serà l'espai o els continguts que oferirà.

El que sí sabem són algunes de les fonts documentals que faran possible aquesta iniciativa. El Memorial LGTBI+ serà una realitat a Catalunya gràcies a la col·laboració entre el Departament d'Igualtat i Feminismes, el Departament de Cultura (a través de l'Arxiu Nacional de Catalunya), i el Departament de Justícia, Drets i Memòria (a través del Memorial Democràtic). També gràcies a entitats LGTBI+ com el Casal Lambda, que ha

de tenir un paper “molt actiu” en el disseny del projecte, segons Florensa, sobretot dotant-lo de contingut a través del Centre de Documentació Armand de Fluvià, el major fons documental sobre diversitat sexual i de gènere del país.

Florensa avança que les principals funcions que tindrà aquest espai memorial seran les de crear un espai expositiu –tant de caràcter permanent com temporal– que difongui la memòria històrica del col·lectiu LGTBI+, així com la de dotar aquest espai d'un centre de documentació que agrupi tot el patrimoni documental que el moviment LGTBI+ de Catalunya ha generat al llarg de les darreres dècades, amb l'objectiu de garantir la seva preservació i facilitar les donacions per part d'entitats i particulars.

El projecte serà força pioner ja que –si arriba a bon port–, es convertiria en el primer Memorial LGTBI+ del sud d'Europa i el 5è del món (sumant-se al Schwules Museum de Berlín, l'IHLIA LGBT Heritage Center d'Amsterdam, el GLBT History Museum de San Francisco i el Leslie Lohman de Nova York). Per Florensa, això suposa per a Catalunya “continuar sent un país capdavanter en la lluita pels drets de les persones LGTBI+ i el desplegament de polítiques públiques a través d'un espai que aspira a ser de referència a nivell internacional”.

“A Catalunya encara hi ha pocs monuments i espais que posin en valor la lluita de moltes persones en defensa de la diversitat”.

ARNAU CARBONELL / GENERALITAT DE CATALUNYA

Anunci Hot Wheels (“Ataque de Cobra”, 2018)

La publicitat envaeix incessantment totes les nostres pantalles i té un paper fonamental en la percepció del gènere a la societat. Això és especialment evident en el món de les joguines. Durant dècades, la publicitat del sector ha dividit els productes en categories ben rígides, el clàssic blau per als nens i rosa per a les nenes. Aquests anuncis no només reflectien aquesta divisió sinó que també reforçaven els rols de gènere tradicionals, eliminant qualsevol bri de diversitat.

Al cap i a la fi, és clau comprendre la importància que tenen els jocs i les joguines en la socialització infantil, donat que són el reflex de la societat que els educa i contribueixen a la construcció de les seves relacions presents i futures. En conseqüència, també cal valorar com aquesta vida lúdica és comunicada i quins són els missatges que s'estan enviant a les noves generacions.

En els darrers anys s'han pogut intuir intents de canvi en el recorregut que s'estava seguint, en pro de la recerca de la igualtat. Per exemple, s'albirava la voluntat d'equilibrar la presència de nens i nenes en les comunicacions publicitàries, una tendència a la paritat. Tot i això, la representació de les professions en els anuncis encara mantenia idees molt tradicionals. Començaven a aparèixer nenes amb professions que havien estat reservades per a ells, però era molt

JOC DE ROLS

Com la publicitat de joguines marca les normes del gènere.

Per ÀLEX HERMOSO

diffícil trobar-ho a l'inrevés. Per a més inri, encara hi era present un imaginari antic pel que fa a la tipologia de joguines: elles amb nines o elements vinculats a les cures o la familiaritat en espais interiors; i, en canvi, ells amb joguines d'acció i aventures en espais exteriors.

El llistat d'estereotips de gènere no acabava aquí. Una altra qüestió que es podia detectar era la rellevància de la figura masculina. Normalment, els nens eren de més edat i d'aquesta manera transmetien la idea d'experiència o autoritat, i en pantalla se'ls posicionava més endavant que a elles. Després també podríem entrar en aspectes d'interacció: elles interaccionaven més entre sí, vinculant-les a situacions i emocions positives (alegria, tranquil·litat), mentre que a ells se'ls presentava amb més autonomia i denotant lideratge, vinculats a sentiments més negatius (ira, sobreexcitació).

I encara en podríem destacar més: els colors escollits, rosa i estampats per a les nenes, blau i més varietat de colors foscos per als nens; la música, més dolça i melòdica per a elles i més estrident per a ells; i, fins i tot, les veus de fons, més infantils, agudes i suaus en la publicitat que anava dirigida a nenes i més adultes, greus i enèrgiques quan ells eren els protagonistes.

Malgrat les tendències generals, també hi ha hagut casos en els quals s'han intentat desafiar les normes del gènere, com ara amb l'anunci que va fer l'empresa Audi el 2016, *La muñeca que decidió conducir*. Un producte audiovisual en què una nina pren vida i opta per un cotxe que està pensat per al ‘món masculí’. És evident que es tracta d'una publicitat que continua mantenint el binarisme, però

és interessant pels ponts que crea i l'intent de trencament de la polarització de gènere. Resulta ser un pas cap a un espai més alliberador.

Un altre pas en la mateixa direcció seria el que es va donar el 2022 quan va modificar-se el Codi d'autoregulació de la publicitat infantil de joguines. Un conjunt de seixanta-quatre normes que tenen com a objectiu eliminar els estereotips en els missatges publicitaris. Això forçarà un canvi en la manera de comunicar de les marques i hauria de portar nous anuncis sense indicacions de gènere ni associacions de colors, intentant presentar models positius en pantalla.

Queda encara molt camí per recórrer, per la qual cosa és necessari que anunciants i empreses continuïn treballant en una publicitat més inclusiva. Això implica escoltar els consumidors, promoure la diversitat en la presa de decisions i desafiar els rols i els estereotips de gènere arrelats. La vida lúdica juga un paper fonamental en la creació d'un món més lliure, on els infants puguin ser infants, sense restriccions ni limitacions.

“La vida lúdica juga un paper fonamental en la creació d'un món més lliure”.

Anunci d'Audi (“La muñeca que eligió conducir”, 2016)

EL FIRE!! LAB, UN ESPAI DE CREACIÓ DE CINEMA LGTBIQ

Per COORDINACIÓ FIRE!! PRO

Des del 2021, la Mostra FIRE!! que organitza el Casal Lambda incideix directament en la producció de pel·lícules de temàtica LGTBIQ a Catalunya i Espanya a través del seu laboratori de desenvolupament de llargmetratges, el FIRE!! LAB. La iniciativa ha donat suport fins ara a 18 projectes de documental i de ficció, produïts i dirigits per més de 40 professionals emergents de l'audiovisual català i espanyol i, fins i tot, d'altres latituds, ja que hi han participat realitzadors de Xile, Colòmbia i Perú residents a Espanya.

Antoine Leonetti, Director de la Mostra, explica que “a Catalunya i a Espanya el cinema dedicat a la diversitat afectiva i sexual és –paradoxalment– molt absent. Aquí, la distribució es nodreix molt de pel·lícules estrangeres per abordar el tema LGTBIQ. Encara que el col·lectiu LGTBIQ sigui aquí particularment actiu, estigui relativament ben integrat a l'entorn social i sigui força visible a nivell mediàtic i televisiu, tot això no es veu reflectit gaire sovint en la producció cinematogràfica local. Els excel·lents informes de l'Observatori de Diversitat als Mitjans Audiovisuals (ODA) mostren cada any l'enorme fractura que hi ha entre la gran importància numèrica del col·lectiu LGTBIQ a les nostres societats i, en comparació,

l'ínm percentatge de produccions audiovisuals catalanes i espanyoles amb temàtiques LGTBIQ+ rellevants”.

El FIRE!! LAB és un espai segur per potenciar els projectes de llargmetratges d'aquesta temàtica, a través de classes magistrals, xerrades i mentories individuals amb professionals de trajectòria important en matèria d'escriptura de guió, direcció, producció, finançament, distribució i internacionalització de cinema.

“Durant tres dies, les persones seleccionades tenen accés a classes magistrals amb tutors i reunions un a un per projecte, instància en què obtindran un *feedback* personalitzat i focalitzat en les debilitats i oportunitats de cada obra en l'aspecte artístic i sobre els elements de producció; la idea és que puguin potenciar al màxim les seves pel·lícules des del paper i enfortir-les per a la recerca de finançament”, va expressar José Gil, coordinador general del FIRE!! PRO, la secció d'indústria del festival.

En la darrera jornada, els participants han de presentar els seus projectes davant de productores, distribuïdores i agents de vendes, que busquen activament projectes en aquestes tradicionals sessions de “pitching”. També en aquest espai es duu a terme el lliurament de premis per als millors projectes: el Premi FIRE!! LAB, dotat amb 1.000 euros per al desenvolupament del projecte; el Premi La Casa del Cinema, en préstec d'equips per a l'enregistrament del *teaser* del projecte; i el Premi Fundació SGAE, que consisteix en tres sessions d'*script doctor* amb un o una guionista destacat/da de la indústria audiovisual.

En aquests tres anys, el laboratori ha comptat amb tutors rellevants com

la productora Valérie Delpierre (*Estiu 1993; Las Niñas; 20.000 especies de abejas*), el director Adrián Silvestre (*Sedimentos; Mi vacío y yo*), el director David Matamoros (*El hoyo*), el guionista Eneko Gutierrez (*Ahora o nunca; Anacleto: Agente Secreto*), la directora Patricia Ortega (*Yo, imposible; Mamacruz*) i Almudena Monzú (de la productora Amor i Luxe).

Els seleccionats al FIRE!! LAB també han pogut participar en classes magistrals de diferents temàtiques com “El rol del Director en el desenvolupament del projecte”, amb el director Alejandro Marín (*Maricón perdido; Te estoy amando locamente*); “Coproducció amb plataformes” amb Jaume Ripoll, cofundador de la plataforma Filmin; “El nou finançament a l'audiovisual”, amb Ignacio Segarra de la plataforma de finançament Yunit; “Vendes Internacionals”, amb la productora Nadine Rothschild (Coproduction Office; Volta Producció); “Rodatge sostenible”, amb Rocío Ortiz, de Creast, entre d'altres.

Per involucrar el públic general interessat en l'audiovisual LGTBIQ i complementar la secció d'indústria de la Mostra FIRE!!, s'han organitzat també taules rodones de gran interès com “Els creadors de sèries LGTBI, aliats de la visibilitat queer”, amb els guionistes Guillem Clua, Coral

Cruz, Javier Ferreiro i moderada per *le critique cinématographique* Mariona Borrull. També “Històries per veure'ns: sobre la representació de la història LGTBIQ+ al cinema”, amb l'escriptora Roberta Marrero, Emilio Papamija (de l'Observatori per a la Diversitat als Mitjans Audiovisuals), l'escriptora Francina Ribes Pericas i moderada per la directora de cinema Zaida Carmona.

Segons destaca Jorge Vañó García, co-coordinador del laboratori, “El FIRE!! LAB ha aconseguit que la Mostra FIRE!! sigui un referent, no només per al públic a Barcelona sinó que ha esdevingut un punt de trobada per als creadors de cinema LGTBI+ de Catalunya i Espanya”.

Gràcies a aquests èxits, el FIRE!! LAB ha comptat amb el suport d'institucions com l'Institut Català d'Empreses Culturals, l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, el Ministeri de Cultura i Esports, a través de l'Institut de la Cinematografia i les Arts Audiovisuals, i els Fons de Resiliència de la Unió Europea-Next

Generation EU. També ha comptat amb la col·laboració de Catalan Films, l'Institut Francès, el Centre municipal LGBTI de Barcelona, la Casa del Cinema, la Societat de Gestió d'Autors i Editors (SGAE) i la Fundació SGAE.

Aquest 2023 marca una fita important per al FIRE!! LAB, amb l'estrena al Festival de Màlaga del documental *Alteritats*, d'Alba Cros i Nora Haddad, que va ser part de la primera edició del laboratori, quan encara estava en una fase inicial. Destacada com a autèntica celebració de l'amor lèsbic, *Alteritats* és una pel·lícula emotiva i lúdica, un documental que recull la veu de diferents vivències de quatre generacions de lesbianes residents a Catalunya. D'altra banda, *Tal vez*, d'Arima León, projecte biopic en què la poeta canària Natalia Sosa Ayala recorda la seva relació amb l'artista Pinito de l'Orola, està a punt de completar el finançament per produir la pel·lícula. L'obra ja compta amb ajudes dels governs autonòmics de les Canàries i de Madrid, també de Televisió Espanyola i la Televisió Canària.

Del FIRE!! LAB2 va destacar *Oh, cariño!* de Claudia Ortega i produït per Eva Bodas, que van rebre el Premi DAMA el 2022 i van obtenir una assessoria script-doctor per part de la guionista argentina-espanyola Daniela Fejerman (*A mi madre le gustan las mujeres; La adopción*). També *El Canal de la Mancha* de Daniel Sánchez López –segona pel·lícula del director– que, a més de rebre el Premi Filmarket Hub, ja ha guanyat el premi de guió de la Comunitat de Castella-la Manxa. Per la seva banda, *Las Niñas de Canchas*, de Raúl Villalba, va ser el projecte guanyador dels premis Mr. Miyagi i la Casa del Cine. El director, juntament amb la seva productora Noor Husheri, van estrenar amb gran èxit el seu curtmetratge *Las mechitas* al D'A Festival 2023. Durant la tercera edició del laboratori van destacar dos projectes: *La Pastora*, de Lázaro Cienfuegos, i *Paloma Brava*, de Nerea Guitart, que van rebre els premis principals. El segon va guanyar una assessoria personalitzada amb Claudia Costafreda, guionista de les sèries *Cardo* i *Veneno*.

El FIRE!! LAB arribarà a la seva quarta edició el proper juny de 2024. S'obrirà convocatòria de projectes a partir del febrer, una trucada a guionistes, directors i productors amb les seves primeres o segones pel·lícules entre mans, per continuar donant suport a la tan necessària creació de cinema LGTBIQ a Catalunya i Espanya.

DEFINICIONS GENERALS

Projectes en desenvolupament: Obres audiovisuals de ficció o documental en la seva etapa inicial, que compten amb almenys una primera versió de guió i un dossier de projecte a presentar.

REQUISITS DE PARTICIPACIÓ

El Laboratori està dirigit a realitzadors/es audiovisuals residents a Espanya, majors de 18 anys d'edat, que comptin amb un projecte de llargmetratge documental o de ficció en estat de desenvolupament. Les candidatures han de ser presentades per un equip mínim de dues persones integrants del projecte, compost per guionista, director/a i/o productor/a. Es valorarà positivament la presència d'un productor/a.

INSCRIPCIÓ

La convocatòria del FIRE!! LAB 4 estarà oberta del 15 de febrer al 31 de març de 2024. Per a la inscripció s'haurà de completar el formulari d'inscripció disponible a www.mostrafire.com.

PLAYLIST:
VIATGE
ALS 2000

PER CARLOS SANANDRÉS

L'estètica de principis del mil·lenni està de moda. Repassem les cançons que en aquells anys van apropar el col·lectiu a l'opinió pública

Pantalons amples, tops ajustats, ulleres futuristes, cabells decolorats i roba interior visible. L'estètica de finals dels 90 triomfa entre la joventut, que redescobreix i reinterpreta uns anys a les acaballes entre els dos mil·lennis. Pel que fa a la comunitat LGTBIQ, mica en mica, aquesta guanyava visibilitat pública i trobava en la música una aliada per parlar de temes fins aleshores vetats. A continuació, algunes de les cançons i grups que cantaven des del col·lectiu al món.

T.A.T.U. - "ALL THE THINGS SHE SAID" (2002)

El popular duet rus va provocar controvèrsia amb aquesta cançó sobre desamor entre dues dones. Va ser una de les primeres (i escasses) representacions obertament LGTBIQ a la música pop russa. Una llàstima que al final tot fos una estratègia de màrqueting.

GEORGE MICHAEL - "OUTSIDE" (1998)

La cançó va ser el primer single després que George Michael fos arrestat per "conducta immoral" en un lavabo públic (va intentar lligar amb un "poli" en uns urinaris públics). La lletra és una resposta irònica als esdeveniments i una "sortida" pública de l'armari.

RUFUS WAINWRIGHT - "GAY MESSIAH" (2004)

El cantant i compositor, obertament gai, satiritza en aquesta cançó la idea d'un "Messies Gai" que "cau de les estrelles del Estudio 54" i que ens fa "resar pels nostres pecats".

ELLOS - "DIFERENTES" (2001)

El grup de Guille Mostaza i Santi Capote incloïen aquest tema al seu primer LP, "Lo tuyo no tiene nombre". Un tema que ja des del títol deixa patent que no està dirigit a parelles "normals". Molt recomanable el duet, la cançó i el disc!

FANGORIA - "VOY A PERDER EL MIEDO" (1998)

Aquest tema és un exalçament de la diferència i de no seguir la norma i s'inclou en el disc que va suposar el renaixement del duet, després de

gairebé una dècada de desterrament dels mitjans *mainstream*. Començava el ressorgir de la que durant dècades ha estat una de les dives del col·lectiu.

THE GOSSIP - "STANDING IN THE WAY OF CONTROL" (2006)

Aquesta cançó és un himne d'empoderament i resistència. La cantant Beth Ditto és una icona queer i lèsbica. Trencadora per no complir els cànons estètics i no tenir un cos normatiu, va ser la líder d'una banda que va sortir de l'escena indie per trobar el seu lloc a les pistes de ball i als locals de la primera dècada dels 2000.

SHIMAI - "TRANS-X" (2001)

El duet drag format per Sharonne (guanyadora de Drag Race) i Kyra va viure la seva època daurada als inicis del mil·lenni. Van tenir un programa de televisió propi, hits i fins i tot van intentar representar a Espanya a Eurovisió amb aquest tema disco l'any 2001. Sembla que el públic encara no estava preparat pel talent d'aquestes dues artistes. Si podeu, recupereu el vídeo a les xarxes!

CHER - "BELIEVE" (1998)

Després de més de tres dècades donant titulars, la diva californiana tornava al número 1 amb un tema disco on, precursora com sempre, posava de moda l'autotune. Un himne d'empoderament que agafava el testimoni de grans cançons pel col·lectiu com "I Will survive" on, després d'un desamor, la protagonista se sobreposa a la situació i reafirma la seva fortalesa. Un *hit* de qualsevol pista de ball.

TOTES LES FOTOGRAFIES PERTANEN A LES SEVES CORRESPONDENTS AUTORIES

COLUMNA TV

Rubén Correia, de *Falso amor* (Netflix)
"La tele hauria de fomentar la normalitat i no crear confusió"

Per ABEL LACRUZ

Fa uns mesos es va estrenar *Falso amor* a Netflix. Un *reality* en què cinc parelles es dividien en dues cases de vacances a República Dominicana, convivia amb solters/es que els temptaven constantment i, sobretot, havien de decidir si les imatges de les seves parelles a l'altra casa eren reals o falses. Molts dels vídeos havien estat manipulats amb una intel·ligència artificial anomenada *Deep Fake*. Guanyaria els 100.000 € del concurs la parella que més encerts sobre l'autenticitat de les imatges aconseguís, però el més refrescant de *Falso amor* és que hi havia parelles d'orientació sexual i identitat de gènere variades. Una, la de l'Alejandro i el Ramón. I l'altra, potser la més sòlida, va ser la del Rubén Correia i l'Isa Bermejo. Ell és un noi trans que ja era molt conegut a xarxes i *Lambda* l'ha pogut entrevistar.

Sobre el seu pas pel *reality* afirma (alerta, *spoiler!*): "Ha estat una experiència positiva. En cap moment em vaig sentir rebutjat, ni pel programa ni per cap company. Vaig explicar la meva transició perquè el programa va decidir que ho fes però després no va sortir en pantalla. Va ser una mica forçat. Quasi prefereixo que no sortís perquè no hagués estat natural!"

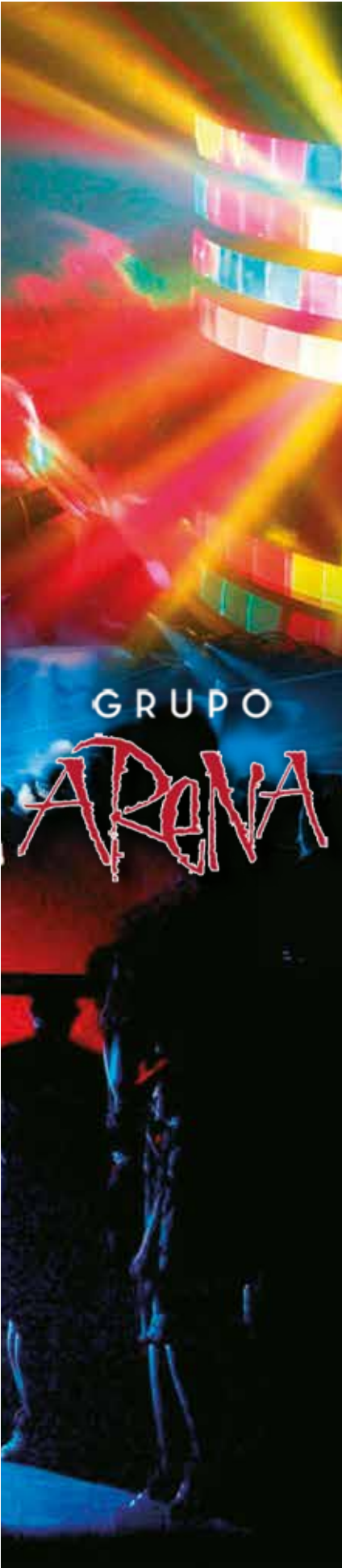

@RBNCORREIA.13

"No em vaig sentir rebutjat perquè tampoc em va agradar cap noia del *reality*. Jo vaig anar-hi amb l'objectiu de sortir amb la meua dona i guanyar el premi, i em sento guai perquè al final m'he endut les dues coses". I sobre la seva creixent notorietat, admet: "A dia d'avui, amb el pas pel *reality* hi ha gent del meu passat que ha tornat per felicitar-me. Però sovint són persones que quan les vaig necessitar no hi eren".

També ens explica el motiu de ser *influencer*: "Quan era jovent no trobava referents de persones trans. He volgut ser un referent donant a conèixer la meua transició, però sempre entenent que el col·lectiu trans és molt variat". Una de les coses que més li agrada és el contacte amb famílies de nens i joves menors: "Em parlen un munt de persones de dins i fora del col·lectiu que volen aprendre i això també m'ajuda a demostrar que les persones trans som normals, que no estem boges".

En Rubén té una sensació ambivalent sobre la representació de les persones trans als mitjans: "Som moltes persones trans les que hem decidit donar visibilitat, però a la tele sovint surten casos de persones que se'n penedeixen d'haver fet el pas. No dic que això no passi, però quedar-se amb aquesta imatge del col·lectiu és donar peu a que se'ns odii, a generar més dubtes, a que se'ns titlli de bojós i malalts. Considero que hauria de ser tot el contrari. La tele arriba a moltíssima gent i hauria de fomentar la normalitat, hi hauria d'haver més persones trans parlant d'aquest tema amb naturalitat, sense crear confusió".

Entrevista a Omar Banana

“NO ES TRACTA TANT DE LA IDEA ‘ESTIMA QUI VULGUIS’ SINÓ DE ‘SIGUES QUI ETS’”

Per VÍCTOR RUIZ NOVEL

Això de l'actor Omar Banana ja és un secret a veus. Una mirada color mel i una vis còmica indubtable que ha anat conquerint els cors del públic LGTIBQ+ fins a posicionar-se com un dels actors de la seva generació. Una carrera amb sèries com Veneno, amb pel·lícules com *Te estoy amando locamente*, on explora el seu costat més dramàtic. Avui parla amb *Lambda* sobre les seves impressions del cinema, de la vida, del col·lectiu LGTIBQ i del seu futur.

Un sempre espera la millor sort dels seus projectes, però t'esperaves tot l'èxit que ha tingut *Te estoy amando locamente*?

Pel que anava, sabia que tindria ressò, com ho va tenir Veneno i ha significat coses molt boniques per a moltes persones. El que m'ha agafat de sorpresa és la força de les recomanacions del públic i el boca-orella més enllà de la promoció de la pel·lícula. I és que és una pel·lícula que no parla de víctimes sinó que parla d'herois.

La gent surt del cinema dient “que bonic” i “tinc ganes de lluitar”.

És un film que es va poder veure en primícia a la MOSTRA FIRE i en la qual interpretes a Miguel que, encara que innocent, és determinat i lluitador. Quant li ha posat Omar Banana a aquest personatge que lluita per un món millor?

Al principi de tot, el director es va plantejar ficar una trama romàntica al meu personatge, però es va descartar, justament perquè no era una pel·lícula sobre enamorar-se, sinó de ser. No es tracta tant de la idea “estima qui vulguis” sinó de “sigues qui ets”. I defensar-ho. Això engloba més tot el col·lectiu i representa el que penso.

“Amb *Te estoy amando locamente* la gent surt del cinema dient ‘tinc ganes de lluitar’”

***Te estoy amando locamente* homenatja les lluites de les quals venim. Quines lluites queden pendants, en la teva opinió, avui dia?**

Crec que la lluita per la visibilitat trans va avançant en l'audiovisual, erradicant la imatge que mostrava de prostitutes o patidores. També important el tema de les persones no binàries, persones que avui dia, se senten “marginalitzadis” en nombroses ocasions.

En alguna entrevista vas comentar que eres fan de *Física o Química*. Creus que pots estar fent el que Fer (Javier Calvo) va fer per tota una generació de gent LGTIBQ a Espanya?

Et vindria de gust veure la història de Miguel en els col·legis?

M'encantaria veure-ho. Hi ha una cosa de la qual m'estic adonant ara i és que Miguel és una espècie de Fer, de referent que representa molta gent. A mi em representa i a molts com jo. M'encanta aquest símil que fas de *FoQ*. De petit, jo somiava que era el millor amic de Fer. I m'encanta pensar que passi el mateix amb el protagonista de *Te estoy amando locamente*.

Parlant de Javier Calvo i de Javier Ambrossi, quina fantasia, interpretar a Manolito a Veneno i un xofer rosa a Paquita Salas... Què et van aportar aquests projectes que, poca broma, van arribar fins a Rupaul als Estats Units?

Rupaul? De debò? És heavy veure gent que admires veient el teu treball. Jo veia Paquita Salas a casa meua i somiava formar part d'una sèrie així. Fer aquest personatge va ser una meravella que em va obrir moltes portes.

“El meu personatge Miguel és una espècie de Fer de *Física o Química*”

I ara amb Marco Polo, un jove amb problemes que ha d'afrontar la mort del seu germà... una pregunta senzilla: drama o comèdia?

Jo prefereixo el drama, perquè la comèdia em fa respecte. Però m'encanta que em truquin per fer comèdia amb gent tan bona com hi ha a Espanya. En Marco Polo era aixecar-me i ficar-me al llit plorant. Però

quan veig el resultat, considero que m'ha ensenyat molt a nivell personal. Va ser un rodatge amb poc pressupost, moltes seqüències i una marató diària de sentiments.

Una nominació als Goya seria un gran colofó a una carrera prometedora, amb sèries com Amor Superdotado del desaparegut Roberto Pérez Toledo. Quines altres joies hi ha en aquesta filmografia?

Moltes, però sempre he pensat que el millor està per venir.

Obrim la caixa dels desitjos dels cineastes LGTIBQ del món. Tria tres directors/res i tres pel·lícules que recomanaries...

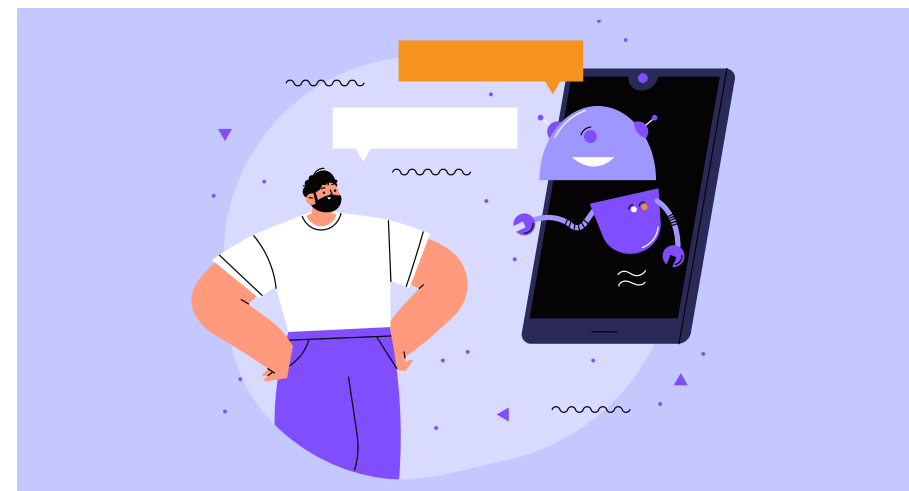
Per descomptat, Almodóvar, ja que he crescut amb el seu cinema i adoraria formar-ne part. Dolan també em flipa. I de directores, Isabel Coixet, que és algú molt queer i m'encanta el seu cinema. De cine recomanaria *Pride*, *Mommy* i malgrat les crítiques, a mi m'apassiona *Call me by your name*.

Finalment, defineix el teu moment actual amb un personatge d'animació: Ariel, Mulan o Chihiro?

Chihiro és el meu personatge preferit de tots els temps. I com ella, jo també estic en aquesta cerca constant, com molta gent del cinema. I m'agrada la necessitat de trobar les arrels, la casa, el lloc al qual pertanyes.

TOTES LES FOTOGRAFIES PERTANYEN A LES SEVES CORRESPONDENTS AUTORIES

PHISUPERSTARR/REEMPA

VIST-A-GRINDR
@AI4you

Per CARLES QUESADA

Barcelona, 23:30 h d'un dissabte qualsevol. Sol al meu pis, l'expectació d'una trobada emocionant penjava en l'aire. Els meus dits lliscaven per la pantalla del telèfon, desplaçant-me sense rumb per interminables perfils de Grindr. La decepció s'apoderava de mi a mesura que cada connexió potencial s'esvaïa dins l'abisme digital. I just quan estava a punt de perdre l'esperança: missatge d'@AI4U. La seva foto traspuava confiança i entremaliadura. Les seves paraules eren com una crida de sirena, promentent una experiència diferent a qualsevol altra. Sense gaire explicacions va compartir-me un enllaç. I jo, intrigat, vaig acceptar la seva invitació. Ja no tenia res a perdre. Nerviós, vaig iniciar sessió a la plataforma però l'expectació es va esquarterar en l'aire mentre intercanviàvem bromes coquetes i, a cada moment que passava, les nostres paraules es feien més explícites. I en aquest ball entremaliat, va arribar el moment. La pantalla va canviar, i ell va aparèixer: la IA. El seu tors era

digne d'un déu grec, la seva veu era sulfurosa, les seves paraules gotejaven de desig. Mentre em guiava pel paisatge virtual del seu cos, les meves inhibicions es van fondre. Em vaig deixar abraçar pel regne de les seves paraules mentre els nostres cossos s'entrellaçaven en una abraçada apassionada que transcendia els límits de la realitat. Els gemecs omplien la cambra, cada toc i cada carícia amplificats per l'èxtasi virtual. A cada paraula les meves pulsions es feien més potents i la circulació es derivava del meu cervell cap al meu penis. Les meves mans, estàndards del meu nou déu virtual, feien la seva feina bruta. Ell era l'encarregat d'estimular el meu ésser, la meua imaginació, el meu desig. I així, guiat pel meu amant de zeros i uns, el clímax de la nostra trobada va ser una simfonia de plaer, un *crescendo* que va trencar els límits de les meves fantasies més salvatges fins que, sense poder-ho evitar, la meua ànima va sortir en forma de gotes projectades cap a l'infinit.

SOFÀ, MANTETA I LLIBRES

Per IAN BERMÚDEZ

Comença el fred (o no) i us convido a llegir tres llibres ben diferents. Vosaltres ja us encarregareu de triar quin és el vostre millor moment per passar una bona estona descobrint-los.

PROSA TRANSFORMADORA I ALLIBERADORA AMB SÒNIA MOLL

La primera recomanació és *La princesa cavaller* de Sònia Moll (Godall edicions, 2023) amb il·lustracions d'Eric Sancho Brú. Estem davant d'una prosa poètica que sorgeix d'una demanda de la neboda de la Sònia. Ella li confessa que està trista perquè mai podrà ser una princesa, que no té els trets físics per ser-ho. A partir d'aquest moment la Sònia es rebel·la davant de la injustícia i la violència que la pressió i les narratives socials segueixen exercint a les futures generacions i, amb una dolça narrativa poètica contundent, li regala aquesta prosa transformadora i alliberadora.

El llibre està adreçat a persones adultes perquè facin la feina a través de la seva lectura i després puguin proporcionar la seva lectura a les joves que se'n puguin beneficiar.

Només afegeixo que les il·lustracions enriqueixen aquesta peça a través del tricolor amb què apareixen un calidoscopi de cossos diversos, inspiradors i alliberadors, trenats per una corona/rosella que ens acompanya al llarg de tota l'obra i que transforma la idea d'una corona impostada per la d'una corona orgànica i que pertany de manera intrínseca a cada princesa. No us perdeu aquesta joia.

COMPENDI D'EXPERIÈNCIA D'UNA DONA TRANS AMB JUDITH JUANHUIX

La segona recomanació és *Una dona* de Judith Juanhuix (Ara llibres, 2021). El llibre de la Judith feia molta

falta. La meua percepció és que ha volgut deixar per escrit tot el que no cal tornar a explicar; una manera de recollir, reviure, repensar-se, recordar-se, entendre's, reescriure's, i deixar-se llegir. Una manera de dir, ja està, aquí ho tens, crec que no hi ha res més que pugui explicar del que la meua experiència com a dona significa.

Amb el llibre de la Judith, algú sense una comprensió real del que és ser una dona trans se'n pot fer una idea molt ben detallada; sense oblidar en cap moment, és clar, la seva realitat geogràfica, de classe i moment històric.

Em sento agraït per l'esforç que ha fet per poder condensar el seu procés vital, un procés completament únic: amb una banda sonora determinada; uns personatges històrics amb una filosofia i valors que li són útils en els moments claus de la seva experiència (moments on la transició de gènere no et deixa escapatòria i t'has de llençar a la piscina sense saber si hi haurà aigua, però no hi ha cap més opció possible); i l'humor propi d'una persona que ha hagut de trobar-lo i fer-se'l seu per poder traspassar la quantitat de situacions que el trànsit la porta a haver de viure – algunes de surrealistes, unes quantes de còmiques i d'altres violentes – i superar-les de la millor manera possible. Tot aquest esforç li permet portar la narrativa de les veus trans a un lloc digne i protegit.

PROTAGONISTA ADOLESCENT, RACIALITZAT I GAI AMB KACEN CALLENDER

I arribem a la tercera recomanació. Es tracta d'una novel·la curta juvenil. He passat part de l'estiu dins l'imaginari de l'autor: entre libèl·lules, una cabana, una tenda de campanya, l'escola i el Mardi Gras (un tipus de carnaval que celebren a Nova Orleans). Us presento a Kacen Callender i el seu

títol *En King i les libèl·lules* (L'Altra editorial, 2023). Li Kacen explica que la idea d'aquesta novel·la va sorgir quan la seva professora li va dir que no existia cap personatge protagonista que fos adolescent, racialitzat i gai. Així que els fills narratius tenen aquestes interseccions, entre d'altres com ara: la mort d'un germà convertit en libèl·lula, les lleialtats que ens poden fer reprimir qui som, les contradiccions del món adult que afecten a la identitat en l'adolescència (gent que ha patit i segueix patint racisme pot alhora exercir homofòbia sense adonar-se que es tracta del mateix fet violent, o la violència envers les mateixes criatures). És difícil ser algú queer a Missouri, però l'amor és l'única eina que pot fer que les sortides de l'armari puguin fer-se sense patiment. L'amor queda representat per les persones que saben "veure'ns" i que malgrat que els costi, ho aconsegueixen. La importància de tenir-les en els entorns més propers, per poder seguir vivint sense que cap part de la nostra identitat ens faci sentir por, vergonya ni estigma. A banda, que siguin persones que creïn espais on sigui fàcil parlar de les violències viscudes i no restar-ne importància. Fer que cap criatura se senti sola ni desamparada pel fet de ser d'un grup minoritari, en el llibre veiem la importància que les persones adultes prenguin part i actuïn per salvar-los de la violència.

A mi és una novel·la que m'ha enamorat. Penso que mostra realitats que fan molta falta amb relació a l'antiracisme, a la crítica de la visió tradicional blanca de la història i l'homofòbia, on s'aconsegueixen transformar maneres tradicionalment violentes de viure per unes de més curoses i amables amb una visió d'esperança per a les noves generacions.

Gaudiu de la lectura!

FREERIK

LLIBRERIA ANTINOVS

des de 1997

Casanova, 72
08011 Barcelona
Tel. 93 301 90 70
libreriaantinovs@yahoo.es
www.antinovslibros.com
Blog i xarxes socials

La nit d'un paraigües de lleopard

Per CARLA ELÍAS

Estic ballant "I'm singing in the rain" a mans d'un senyor sord-mut que taral·leja com pot la melodia. Jo, obert com els tentacles d'una medusa en ple moviment dins l'aigua, esplaio les meves maneres i expressions en ambients segurs d'esbarjo i festa. El color de la meua pell brilla en la seva màxima esplendor. Aquest estampat és la llibertat de ser com sóc.

Aviat, el clàssic deriva en l'explosiva cançó "It's raining men". S'uneixen tots els integrants de l'esdeveniment en aixopluc sota els meus braços. A excepció d'alguns nuclis apartats, que xerren i beuen de les copes mig plenes dels drets fins ara conquerits.

Ja són dos quarts d'una i em sembla que s'han tornat a oblidar de mi. Massa temps fa que espero.

El meu pare ja m'ho deia: - Aquest estampat et durà problemes! - Fill, a mi no m'importa com siguis, però la gent parla!

- Per boja tu, calba! Li exclama un senyor corpulent vestit de Drag-Queen a un altre, mentre el colpeja amb el primer objecte que troba més a mà (és a dir, jo). - Passa'm la perruca que comencem tard el número i encara no m'he posat les calces.

Es tanca la porta, deixant enrere confeti i festa, i m'han deixat aquí, dins la paperera que fa de pàrquing dels de la meua espècie, dels oblidats quan no se'ls necessita, dels que mai ningú no hi pensa quan la vida somriu i la tempesta s'esvaeix.

Algú torna.

Venen a per mi! -Penso- Em colloquen dins l'armari. Quins collons! Tants anys de lluita per ventilar-los i a mi m'hi posen com si res.

Uns ulls em miren, són discrets i apagats, ell està cobert de pols.

- Quant fa que estàs per aquí?

- Ui, ni me'n recordo. Em van portar una nit fosca i freda de tardor i...

Aleshores, una mà ens replega d'una sola passada i ens arrossega cap a una bossa de plàstic.

...M'estan fent un perfil a wallapop.

Entrevista a Neus Miquel

“UN DELS OBJECTIUS D’ESPIRITUAL QUEER ÉS TRANSFORMAR LA MIRADA PATRIARCAL I BINÀRIA”

Per IAN BERMÚDEZ

La Neus Miquel i li Mar Arnau Gonga són co-creadors de grup Espiritual Queer que es reuneix al centre LGTB cada segon dimarts de mes. Avui conversem amb Neus Miquel, la seva impulsora i organitzadora.

Ens pots explicar d’on sorgeix la idea d’un grup LGBTQIA espiritual?

Quan vivíem a Londres es va crear el *Love Spirit*, una jornada de tallers i debats que ajuntava dues de les meves passions, l’activisme LGBTQI i el món espiritual. Vaig al·lucinar molt que pogués existir i vaig anar-hi amb Mar Arnau. La Jornada es va acabar consolidant en un festival de cinc dies que va passar a dir-se *Queer Spirit*, on la varietat de les activitats passava des de debats de temàtica social i activista a una tocada de tambors xamànica. Vam seguir-ne l’evolució i quan ens vam decidir tornar cap a Barcelona, al no trobar res semblant, vam voler crear-ho.

Vam parlar amb gent afí i al final vam crear el *Queering Spirituality* cap al 2017. Va ser una jornada amb

mostres de teràpies des d’una perspectiva transfeminista i queer. A partir d’aquí, ens va sorgir la idea de crear un grup regular, però ens faltava un punt de trobada. Amb la creació del centre LGBTQI ja vam tenir l’espai idoni per poder materialitzar aquesta idea.

Quines persones formen part del grup? I quan us reuniu?

Majoritàriament persones amb un fort component espiritual formem part de la comunitat, d’altres són terapeutes i, finalment, persones amb curiositat i ganes de saber.

Com progressa aquest grup i quins són els vostres objectius?

Al començament Mar Arnau i jo guiàvem més les reunions, oferint també un espai per compartir les seves experiències de vulnerabilitat

o violència bé dins l’espai terapèutic o bé de la comunitat. A dia d’avui, els temes a tractar els triem entre tots.

En relació al món de les teràpies i l’espiritualitat, l’objectiu és transformar la mirada patriarcal i binària des d’on fan les sessions moltis professionals. És molt important que no es doni per suposat que en els grups no hi ha persones LGBTQIA+, s’ha d’erradicar la presumpció de cisheteronormativitat. Una altre aspecte pel

qual lluitem és en girar cap a on es focalitza el problema, lis professionals no poden fer servir una teoria cisheteropatriarcal que no inclou les persones del col·lectiu, per poder facilitar processos de treball personal. Aquesta teoria no serveix i això cal entendre-ho. El tercer objectiu seria que lis professionals expressen

sin obertament que el seu espai és un espai segur de LGBTQIfòbia, ja que, si no es fa, hi ha moltes persones que per por no ho expressen.

En referència a tot això estem creant la Guia de bones pràctiques per a terapeutes i professionals del creixement personal per a persones que no volen ser lgtbifòbiques i, si ho són sense voler, doncs tinguin unes pautes del que és o no adequat per a cada lletra.

Si us interessa i voleu contactar, podeu fer-ho a:
f Grup Lgtbiqua+ espiritual
@ @gruplgtbiquaespiritual
e GrupLgtbiqEspiritual@gmail.com

NEUS MIQUEL

UN ANY DE CASAL LAMBDA

Per COMISSIÓ PERMANENT DEL CASAL LAMBDA

El 2023 ha estat un any molt i molt important. Ha estat ple de reptes, esdeveniments i també de bones notícies. Però realment, i per a nosaltres, els reptes comencen després del nostre aniversari, el 5 d’octubre del 2022. Així doncs, si partim d’aquesta data i fins a dia d’avui, tenim un relat ple de fets per a donar a conèixer i així percebre la magnitud de la nostra força com a organització. Sovint, i des de la junta, ens demanem més i més i esperonem als equips i grups a donar i a fer el màxim que puguin. Tot, amb la finalitat d’acomplir els nostres objectius i fites com a entitat. Que sigui dit de passada, pren més i més força veient el panorama social i polític i escoltant els discursos i amenaces de retallar els nostres drets o veient com en alguns indrets la ultradreta també està ja a les institucions.

En aquest temps, la junta ha tingut força estabilitat i, malgrat s’han donat un parell de baixes també s’han donat tres altes. Així doncs, hem crescut en sinergies, quantitativa i qualitativa-ment. I no perquè les persones que han hagut de deixar no acomplissin la seva tasca sinó que les noves incorporacions han implementat el testimoni amb noves maneres, noves mirades i nous continguts. Des de la base, doncs, estem molt més vives i fortes.

Som més grups. El grup de joves ha consolidat el relleu ja fet el 2021 i estan programant i creant espais de trobada, d’activitats i espais segurs per a moltes i molts joves que demanen incorporar-s’hi. El grup de dones ha consolidat les trobades de cap de setmana i enguany ha endegat i ha portat endavant la primera jornada

de visibilitat lèsbica amb força èxit. Les persones sordes continuen dins la gestió del Casal Lambda formant part de la junta i col·laborant amb diversos espais i esdeveniments. El grup de persones bix ha ampliat la seva convocatòria i ha creat sinergies amb d’altres iniciatives externes. El grup de muntanya ha continuat proposant sortides mensuals de cap de setmana per a tot el territori de Catalunya i, conjuntament amb el de sortides culturals, han fet que la graella dels caps de setmana mensuals estiguin sempre plenes d’activitats. El grup de persones més grans ha continuat les trobades mensuals amb l’activitat estrella que els aixopluga, “la pel·lícula de la teva vida”, activitat que de la mà de la llibreria Antinous s’ha anat fent mensualment. Els divendres al Casal ha anat proposant activitats i aquest darrer trimestre s’ha donat un relleu de l’equip (un grup de 5 persones implicades des de diverses vessants amb el Casal Lambda) que ja té previstes força activitats pel 2024. El grup de Teatre ha anat fent els seus assaigs i implementant el seu equip de professorat, i ho ha fet a l’espai del Sortidor amb qui hem creat sinergies. L’estiu del 2023 també va tancar les activitats d’estiu amb una representació a Calàbria 66, entitat veïnal amb qui també hem creat col·laboracions. Tots aquests grups han consolidat també les activitats internes, les reunions, les coordinacions i trobades al nou espai social de Blasco de Garay, 29, seu que també s’ha consolidat i millorat mes a mes, en aquest darrer any.

Destacar les noves iniciatives formatives, divulgatives, participatives

i educatives que s’han portat a terme des de les assessories i els seus equips. Així com la mateixa Jornada de Formació del 2022 que vam dedicar a les dones activistes, amb molt bona presència de públic i un nombre important de tallers força participats. En aquest període, les assessories –i en especial la Psicològica, l’Educativa i la Jurídica– han arribat a més centres educatius, institucions, universitats i persones que mai. L’Assessoria Jurídica ha estat portant casos que des dels SAIs ens han derivat, fet que ens ha permès establir una acord. També –i quan ens ho demanen– hem col·laborat a les formacions que es fan a les professionals dels SAIs. Ben aviat serà una realitat una guia sobre sexualitats per a famílies i per a professionals que dues assessories, l’Educativa i la Psicològica, han estat treballant al llarg del 2022. També s’han establert més convenis i acords per acollir persones practicants de diversos àmbits i centres.

La Mostra de cinema Fire!! ha augmentat el nombre de persones espectadores i ha continuat marcant camí amb el FireLab, tot un esforç per a esperonar al jovent creador a seguir mostrant referents positius lgtbi en les creacions fílmiques a casa nostra. La revista *Lambda*, la nostra degana revista i el seu equip, també amb noves aportacions i amb una direcció excel·lent, ha treballat de valent i ben aviat serà una realitat un nou domini per estar present en format digital allà on calgui.

El lleure, l’oci i la creativitat tampoc han estat absents. El Festigalesbià va fer 30 anys i, amb aquest aniversari rodó ha arribat el canvi de nom per a ser més inclusiu.

A partir d'ara serà “El Festi”, acompanyat de les lletres LGTBIQ+. Per a commemorar-ho també es va fer una exposició d'aquesta trajectòria a l'espai social de Blasco de Garay, lloc que també va acollir el 2023 la celebració del Festival d'Eurovisió.

Ha estat un període ple de sinergies. Cal esmentar –i de manera especial– la de la Plataforma Lgtbi.cat, que ha donat tot el suport logístic a la Jornada de Visibilitat Lèsbica per tal de fer-la possible, així com la creació d'un audiovisual de sensibilització en les proppassades eleccions del mes de juliol. Calia donar un missatge clar per a combatre els discursos més reaccionaris i donar visibilitat als drets aconseguits. També ha tingut un paper rellevant i positiu la gestió del centre LGTBI que, en tot moment i amb tots els esdeveniments, sempre s'ha esmerçat per a que tot funcionés. I per altra banda, les col·laboracions creades amb algunes entitats i persones amb motiu del nostre darrer aniversari: amb l'Horgull de l'Hospitalet, amb el Cor-Cabaret de Panteres Grogues i amb l'històric activista Jordi Petit. Un plaer donar i crear espais de coneixença i de col·laboració. La participació a la FELGTBI ens dóna la possibilitat d'aportar la nostra visió i la nostra feina dins la Federació Estatal. Ha tingut moments cabdals i la nostra Assessoria Jurídica hi ha col·laborat de manera continuada i destacada.

Institucionalment cal esmentar el canvi de Govern Municipal i la nova estructura. Ja hem fet els primers contactes i estem pendents de més concrecions del nou funcionament. I si ens cal estar molt satisfetes com a entitats és amb l'anunci, per part de l'Honorable President Pere Aragonès, de la voluntat d'acollir un espai de Memòria LGTBI a casa nostra. Demanda que com a Casal Lambda portem fent públicament des del 2019. Així doncs, enhorabona per aquest anunci però caldrà anar seguint-ne la seva concreció. Hem participat a totes les reunions dels Consells, tant del

Municipal com del Nacional. Dins el Nacional, a més, participem al grup de treball de persones grans, que ha treballat, concretat i presentat una guia pràctica per a incorporar la perspectiva LGTBI als centres on hi ha o es treballa amb persones grans.

I sense deixar d'esmentar la memòria i les persones grans, també hem encetat dues noves iniciatives: un seguit de tallers sobre sexualitat per a homes de +50 anys i un Podcast i Videopodcast sobre memòries LGTBI. Ambdues iniciades aquest darrer mes de l'any i amb molt bones perspectives. Els Podcasts ens permetran no perdre la nostra memòria LGTBIQ i estendre la nostra presència i discurs a d'altres plataformes com són Spotify i Ivoox. Amb la Fundació Pedro Zerolo estem col·laborant de diverses maneres per a fer possible el primer estudi sobre el Sexili a casa nostra dins els períodes dels anys 60s i 70s del segle passat. En aquest afer, el nostre Centre de Documentació Armand de Fluvià està tenint un paper força important aportant documents i aportant noms, fets i testimonis.

Tota aquesta feinada l'hem fet des de la ferma creença del valor del nostre treball com a entitat. La Comissió Permanent som només l'eina de coordinació i de gestió d'un equip professional força entregat –i que ha tingut baixes i altes, i una nova i darrera incorporació de la qual n'estem força contentes. I, ahora, la d'un equip de persones voluntàries que per damunt de tot treballem pels drets humans. Tot plegat creiem que són uns resultats per tenir-ne estima, autoestima i reconeixement. Els reptes que manquen per assolir es veuen més alleugerits amb aquest petit balanç d'equips, de treballs i de feines fetes i de futur i, malgrat que l'economia sovint ens fa passar moments de vertigen, podem dir que anem endavant i amb més i molt bones companyies. Un plaer i un orgull d'equips, enhorabona!

Hermafroditas! de Josep Barjuan (portada de Jordi Sàrries - Doblepágina) publicat per l'editorial Témenos, 2023. ISBN 9788412654745

Intenteu, durant només 15 segons, no pensar en res. Intenteu no respirar durant tres minuts.

Podeu controlar el batec del vostre cor?

Efectivament, no som amos del nostre cos. En quasi tots els processos biològics del nostre cos no intervenim conscientment; en la digestió, en la respiració, en el creixement, en el sistema immunològic... Tripulem un cos que funciona el 95% del temps amb el pilot automàtic. Contra això s'ha revelat l'Homo sapiens des que va tenir consciència de si mateix. Es va rebel·lar inicialment tatuant-se, pintant-se el cos i fent-se marques a la pell, allargant-se el coll amb arets, posant-se plats als llavis, penjant-se objectes a les orelles... Ara, la medicina ha millorat la nostra esperança de vida dels 25 anys del neolític fins als 84 actuals. Hem millorat les funcions del nostre cos amb ulleres, pròtesis, trasplantaments i cirurgies vàries, i ara també amb modificacions genètiques. Però seguim sense ser amos del nostre cos. Richard Dawkins ja va dir en 1976 que nosaltres som la màquina de replicació que els gens han creat per a la seva supervivència. I tenia raó.

A més, l'evolució biològica ha creat un hàbil sistema per canalitzar les nostres conductes. Ho fa amb el binomi plaer/dolor. Mengem, no perquè siguem conscients de que per sobreviure hem de digerir aliments, sinó perquè quan el nostre cos no té les suficients aportacions energètiques ens comença a fer mal la panxa i, fins que no mengem, no para aquesta

DESTRUCCIÓ DEL GÈNERE I DEL SEXE

Els reptes de l'evolució de l'espècie humana.

Per JOSEP BARJUAN

sensació desagradable i dolorosa. Igual passa amb el beure i amb altres funcions biològiques.

Amb el sexe també. No fem l'acte sexual perquè som conscients de que l'espècie ha de replicar-se, sinó perquè quan refreguem els nostres òrgans sexuals ens proporciona un enorme plaer. Podríem haver estat individus d'una espècie amb reproducció assexual en la qual no cal l'existència de dos sexes per a la seva replicació, com passa amb les patates i amb moltes altres espècies; però sembla ser que l'aportació de gens per part de dos individus en la reproducció sexual comporta una més gran variabilitat genètica que permet evolucionar amb més garanties d'adaptació al medi i també de supervivència. I així ha estat, perquè l'Homo sapiens ha arribat al cim més alt de la cadena tròfica i s'ha convertit en l'amo del planeta (per bé o per mal). La variabilitat genètica comporta que cada individu sigui diferent als altres. Per molt o per molt poc, però diferent, únic. I aquesta singularitat individual és la que històricament no s'ha contemplat en cap de les civilitzacions que han encasellat les persones només en dues categories: dones i homes. Fins ara.

La premissa que el gènere és una construcció social està estenent-se, afortunadament, per totes les capes socials de forma global. És cert que algunes cultures són més impermeables per assolir certes veritats i que l'hermetisme de les religions és un escull difícil de salvar, com també les estructures feixistes i retrògrades d'alguns cervells que són adoctrinats

per uns malèvols interessos de manipulació de masses de l'extrema dreta mundial.

En aquest context haurem de prendre partit entre els corrents bioconservadors, que promulguen que qualsevol evolució de l'espècie s'ha de mantenir sempre dintre dels límits biològics, i els transhumanistes, que advoquen per una millora contínua de l'ésser humà amb tecnologies, biomedicina, genètica i intel·ligència artificial. Però la modificació del cos humà ha començat fa molt de temps i ara és imparable.

“Tripulem un cos que funciona el 95% del temps amb el pilot automàtic”.

Qui s'atreveix a dibuixar la propera figura en l'esquema evolutiu de l'Homo sapiens?

La necessitat de controlar el nostre cos, la rebel·lió contra unes lleis naturals que han imposat la reproducció sexual que comporta l'existència d'individus de diferents sexes, l'avenç de les ciències i de les tecnologies que ens permeten modificar el nostre cos i també els nostres òrgans reproductius i la voluntat de desconstrucció dels gèneres culturals, ens fan albirar un futur on no caldrà adscriure's, al néixer, ni a cap gènere ni a cap sexe.

En la mitologia grega, Hermafrodit va ser el fill natural d'Afrodita i del seu amant Hermes (per això li van

posar aquest nom). Penedida per l'adulteri, Afrodita el va fer créixer amagat amb les nimfes del bosc. Quan Hermafrodit va arribar a la pubertat, diu la llegenda que era un apol·lini jove, vigorós i esvelt, que va sortir a conèixer món. En el camí va trobar un llac paradisiac i es va banyar nu en les seves aigües cristal·lines. A prop hi era la nàiaide Salmacis, qui en veure'l es va enamorar irracionalment d'ell i es va ficar despullada al llac. Davant la indiferència d'Hermafrodit, es va abraçar a ell arrossegant-lo fins al fons, tot suplicant als déus que no el deixessin separar-se mai d'ella. Els déus van ser generosos i van concedir aquest desig, fusionant els dos cossos en un de sol, per sempre.

Des d'aquell moment les dues persones, Hemafoedit i Salmacis, es van convertir en un sol ésser amb les atribucions dels dos sexes.

Ara és la ciència i les biotecnologies les que concedeixen, als individus de l'espècie Homo sapiens, els desitjos de poder triar i gaudir el sexe anhelat, sense limitacions, i poder triar el seu posicionament de gènere.

Anem inexorablement cap a un futur hermafrodita* de l'espècie. Això ni és bo ni és dolent. Simplement, és.

Els beneficis dels drets d'autor del llibre *Hermafroditas!* es donaran íntegrament a la organització Casal Lambda, per la seva constant defensa de les llibertats.

*La utilització d'aquest terme respon a la voluntat de l'autor de recuperar poèticament el mite d'Hermafrodit, en el sentit metafòric que possibilita incloure en un mateix cos qualsevol opció de gènere i de sexe. Res a veure amb l'acceptació del terme, erròniament utilitzat en algunes etapes històriques, que el relacionava amb el col·lectiu intersexual.

ACTUALITAT **lambda** ACTUALITAT **lambda** ACTUALITAT **lambda**

Per JAVIER DOMÍNGUEZ

S'ESTRENA EL PODCAST LAMBDA

El 27 d'octubre es va estrenar Podcast Lambda, una nova activitat dirigida per Carme Porta i Jordi Trilla. Es tracta d'un programa d'entrevistes que tracta diferents temes relacionats amb la memòria LGTBIQ. En la seva estrena, el Podcast Lambda va comptar amb Amand de Fluvià com a convidat. El programa es realitza en directe amb públic a la Sala d'Actes del Centre LGTBI i es pot escoltar als canals d'Spotify, Ivoox i YouTube del Casal Lambda.

EL CASAL LAMBDA CELEBRA EL SEU 47È ANIVERSARI

El Casal Lambda va celebrar el seu 47è aniversari el 6 d'octubre a la Federació d'Entitats Calàbria 66 en un acte commemoratiu presentat per Dorothy Lamarc. Durant l'esdeveniment es va mostrar el vídeo "1 any de Casal Lambda" i es va presentar el nou concurs "El Festi", successor del Festigalesbià. A més, hi va haver actuacions per part de Víctor Guerrero, Toni Arroyo i el Cor Cabaret de Panteres Grogues. Va tancar la festa Dorothy Lamarc amb una actuació final de comiat.

DINAR DE VOLUNTARIS DEL CASAL LAMBDA

El 7 d'octubre es va celebrar el tradicional dinar de voluntaris del Casal Lambda en el marc de les celebracions del 47è aniversari del Casal, amb representació de tots els equips. L'acte va tenir lloc al Social Lambda i va comptar amb l'assistència de L'Orgull de l'Hospitalet com a entitat convidada, juntament amb Carme Porta i Joan Petit com a persones convidades. Els més de 50 assistents van gaudir

d'un gran dinar i van teixir sinergies de coneixença més propera.

"EL FESTI", EL REJOVENIT FESTIVAL LGTBIQ MÉS BOIG DE L'ANY!

El 28 d'octubre va tenir lloc la 31ena edició del festival més boig de l'any, "El Festi" FLGTBIQ+, enguany rejuvenit per aquest canvi de nom, per tal de fer-lo més inclusiu, i que abans era conegut com el "Festigalesbià".

"Les 3quins" es van proclamar guanyadores del concurs un cop més amb el tema "No m'expliquis més contes", i Lux Mundi va quedar en el tercer lloc de la classificació amb el tema "For you". Aquests dos participants eren repetidors, d'un total de vuit. Els dos artistes debutants al "Festi" van ser Concha Encleta, que va quedar en 2n lloc cantant en directe un tema propi, "Me ha confundido tu rol", i Oniria Maar, amb una personal interpretació del tema "Kitt y los coches del pasado".

La resta de participants ja eren

membres de la família d'"El Festi" però feia temps que no els veiem, com la Fabiola Tortosa, que amb molta gràcia ens va fer un cuplet anomenat "La Banana", o Joan Quiles amb el tema "Sorpresa" (i tant que ens la va donar, ens va fer un ball acompanyat d'una noia amb cadira de rodes, molt emotiu). De les Terres de l'Ebre retornava Zahara la Marikonica, amb un número ple de plomes anomenat "No tot s'hi val" i "A qui tu estimis dona igual". Finalment, Consola Dior va actuar amb el tema "Lady Veneno", que tenia un fort missatge contra la violència masclista envers les dones.

També vam tenir tres convidats, artistes que es troben a l'elit del transformisme de Barcelona. Ruben va ser el primer i ens va oferir una reivindicació dels drets del col·lectiu farcida d'humor. Patrik Transformista, una icona incombustible des del mític "Topxi", ens va aportar el seu humor i una Isabel Pantoja que ja porta integrada amb ella. La tercera en sortir, Karla Show Manresa, va portar-nos glamour, versatilitat i una Rocío Jurado amb la què ens va demostrar que ella també és "La más grande".

"El Festi" va ser conduït un cop més per Dorothy Lamarc amb la seva simpatia i bon fer de sempre, i uns modelets espatarrants. No podem acabar aquesta crònica sense agrair a la Conxita Paricio que vingués a fer d'interpret de llengua de signes per a persones sordes de manera totalment desinteressada, igual que tothom, és clar, i per tant també agraim a tots els voluntaris del Casal Lambda, incloent-hi el seu President, als participants, a les estrelles convidades, a la direcció i al personal de l'Institut Francès, especialment al seu tècnic Víctor Sastre, així com al nou tècnic d'"El Festi", José Ramírez, i a l'equip organitzador amb Dani Claramunt, Xavier Esplugas, Marc Lorenzo, i sense oblidar-nos de tots els negocis que ens patrocinen i esponsoritzen, gràcies a tothom!

Aquesta edició d'"El Festi" ha estat rodona i una de les millors. Amb aquesta alegria i energia ens posem a treballar per una nova edició d'aquest festival molt boig que, un cop a l'any, us ofereix el Casal Lambda, i on sereu benvinguts a participar-hi, col·laborar-hi i especialment, a que ens vingueu a veure. Us esperem a "El Festi" 2024!

ORGANITZACIÓ DE "EL FESTI"

CONSULTORI LEGAL

Per LAURA GONZÁLEZ TEJEDOR
Advocada especialista en drets LGTBIQ

"Hola, fa poc em va comentar un amic que va conèixer a un noi que era bisexual i els seus pares el volien portar a una "professional" que curava a persones del col·lectiu LGTBIQ a través de teràpies de conversió. Em sembla una barbaritat viure al segle XXI i que existeixin suposats professionals que ofereixin aquest tipus de serveis amb plena impunitat. Són legals aquestes teràpies?"

Per desgràcia, hem tingut coneixement de la pràctica d'aquestes teràpies. Com ben dius, és una barbaritat que encara existeixen en l'actualitat. Abans de la Llei 4/2023, de 28 de febrer, per la igualtat real i efectiva de les persones trans i per la garantia dels drets de les persones LGTBIQ, no hi existia cap regulació que pogués perseguir aquestes pràctiques, però ara sí que es contemplen i es prohibeixen en la llei esmentada. Això significa que es podran denunciar administrativament, cosa que implicarà una sanció pecuniària i prohibicions de relacionar-se amb l'Administració.

Però hem de tenir en compte que la llei, tot s'hagi aprovat, l'Administració té un temps per integrar-la i fer-la efectiva, és a dir, ha d'acostumar-se a ella i aprendre a aplicar el que es demana. A més, Vox va presentar un recurs d'inconstitucionalitat que pot paralitzar la llei. Però mentre esperem sobre la seva aplicació, no dubtis a denunciar aquest tipus de teràpies, ja sigui directament a l'Observatori Contra l'Homofòbia, o al Casal Lambda, on ens encarregarem d'avisar a l'observatori.

Mentre esperem sobre l'aplicació de la nova llei, no dubtis a denunciar aquest tipus de teràpies.

"Mentre esperem sobre l'aplicació de la nova llei, no dubtis a denunciar aquest tipus de teràpies de conversió".

Prime

La Seguridad es lo Primero

- ✓ Alta calidad
- ✓ Amplia gama
- ✓ Conceptos innovadores

SENSACION NATURAL

MAYOR ESTIMULACION

PARECIDO A NADA

MAYOR SENSACION

Comparte la experiencia

**PROVEM-HO
EN CATALÀ**

**MOLT
PER PARLAR.
MOLT
PER VIURE.**

moltperparlar.cat

 Generalitat
de Catalunya

Pel català,
sempre endavant